

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.5.2025
COM(2025) 236 final

2025/0236 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115 tingimuslikkuse süsteemi, otsetoetustega sekkumise viiside, teatavatesse sektoritesse sekkumise viiside ja maaelu arengu edendamise sekkumise viiside ning iga-aastaste tulemusaruannete osas ning määrust (EL) 2021/2116 andmehalduse ja koostalitlusvõime juhtimise, maksete peatamise, iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise ning kontrollide ja karistuste osas

{SWD(2025) 236 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ettepaneku üldine taust

President von der Leyeni poliitilistes suunistes komisjonile aastateks 2024–2029¹ esitati kestliku heaolu kava. Kavas rõhutatakse vajadust suurendada konkurentsivõimet, et avada võimalusi, edendada innovatsiooni ja toetada majanduskasvu Euroopa Liidus.

Mario Draghi aruandes „Euroopa konkurentsivõime tulevik“² juhitakse tähelepanu kulukale regulatiivsele koormusele, mis mõjutab eelkõige VKEsid liigsete aruandluskohustuste, investeerimislünkade ja erainvesteeringute võimendamiseks ebasoodsate tingimuste tõttu. Raportis toetatakse kooskõlastatud jõupingutusi kas väiksemate kumulatiivsete sammude, julgete ELi tasandi meetmete või suurema subsidiaarsuse kaudu, et vähendada seda kulukat regulatiivset koormust.

Muutes aruande soovitusel strateegiliseks tegevuskavaks, on komisjoni konkurentsivõime kompassis³ esitatud viis horisontaalset võimaldust, mis hõlmavad kõiki poliitikavaldkondi ja sektoreid. See hõlmab süstemaatilisi lihtsustamispuudlusi regulatiivse koormuse ühtlustamiseks, sealhulgas ELi rahalistele vahenditele juurdepääsu menetluste lihtsustamist, kiirendamist ja hõlbustamist. Kompassis rõhutatakse tihedaid seoseid digiteerimisega, et parandada andmehaldust ning minimeerida nõuete täitmisega seotud ja halduskulusid.

Teatistes „Lihtsam ja kiirem Euroopa“⁴ esitatakse partnerluse ja koostöö vaimus uus tööviis ELi institutsioonide, liikmesriikide ja sidusrühmade vahel, et lihtsustada ELi eeskirju, vähendada regulatiivset koormust ning parandada eeskirjade koostamist ja rakendamist. Teatistes seatakse eesmärgiks vähendada 2029. aasta lõpuks ELi eeskirjadest tulenevat halduskoormust vähemalt 25 % võrra kõigi ettevõtjate puhul ja 35 % võrra VKEde puhul.

Nagu komisjon 26. märtsi 2025. aasta ELi kriisivalmiduse strateegias⁵ rõhutas, on COVID-19 pandeemia ja hiljutised geopoliitilised arengud näidanud, et olulised kriitilised sündmused, nagu relvakonfliktid või hübriidohud, võivad liidu majandust ja ühiskonda tervikuna põhjalikult häirida ning et on vaja tagada valmisolek selliseid ohte ennetada ja neile reageerida. Eelkõige on komisjon teadlik tõsistest probleemidest, mida liikmesriigi territooriumil toimuv relvakonflikt või tõsine taristu sabotaaž, mis puudutab näiteks

¹ [Euroopa valik. Poliitilised suunistes järgmisele Euroopa Komisjoni koosseisule 2024–2029.](#)

² [Draghi, M., „The future of European competitiveness“ \(Euroopa konkurentsivõime tulevik\), september 2024.](#)

³ [Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, COM\(2025\) 30 final: ELi konkurentsivõime kompass.](#)

⁴ [Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, COM\(2025\) 47 final: Lihtsam ja kiirem Euroopa: teatis rakendamise ja lihtsustamise kohta.](#)

⁵ [Ühisteadis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi kriisivalmiduse strateegia kohta, 26.3.2025 JOIN\(2025\) 130 final.](#)

veevarustust, võib põhjustada asjaomases piirkonnas tegutsevatele põllumajandustootjatele. Sellega seoses tuleb komisjon meelde, et nagu on selgitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2024. aasta teatises vääramatu jõu ja erandlike asjaolude kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret,⁶ võib vääramatu jõu mõiste, kui asjakohased tingimused on täidetud, hõlmata ka olukordi, mida ei ole kõnealuse määruse artiklis 3 eraldi nimetatud, nagu relvakonflikt või taristu saboteerimine liikmesriigi territooriumil. Vääramatu jõud võib seega vabastada põllumajandustootjaid, kes tegutsevad kõnealuste sündmustega seotud piirkonnas, õiguslikest tagajärgedest, mis kohaldatavate eeskirjade kohaselt tavaliselt tuleneksid nende kohustuste täitmata jätmisest.

ELi institutsioonide, põllumajandustootjate ja muude põllumajandusliku toidutööstuse sidusrühmade tihe kaasamine ja dialoog kõigil tasanditel on põllumajandus- ja toidualase visiooni⁶ keskne põhimõte. Tunnistades põllumajandustootjate olulist rolli ühiskonnas, püütakse visiooniga suurendada põllumajandusliku toidutööstuse konkurentsivõimet ja atraktiivsust. Tuginedes ELi põllumajanduse tulevikku käsitlevale strateegilisele dialoogile,⁷ kirjeldatakse visioonis tingimusi, mis on vajalikud sektori edukaks arenguks ja paljude eeliste jätkuvaks pakkumiseks ühiskonnale praegu ja kuni aastani 2040. Lihtsustamine, teadusuuringud, innovatsioon ja digiüleminek on nende eesmärkide saavutamise peamised valdkonnad.

Visioonis rõhutatakse, et „põllumajandustootjad peaksid olema ettevõtjad ja teenuseosutajad, kes ei pea taluma tarbetut bürokraatlikku ega regulatiivset koormust“, et edendada innovatsiooni ja kestlikkust põllumajandustavades. See visioon ja sektori mitmekesisus nõuavad kohandatud lähenemisviise, mitte kõigile sobivaid lahendusi, lisaks ELi õigusaktide tegeliku toimimise kontrollimisele ja lihtsustamisele, mida hõlbustavad uued tehnoloogiad, näiteks automatiseeritud aruandlus, et vähendada halduskoormust. Sama oluline on leida õige tasakaal regulatiivse ja stiimulitel põhineva poliitika vahel. Visioonis tunnistatakse väiksemate põllumajandusettevõtete konkreetseid vajadusi, rõhutades vajadust minimaalse halduskoormuse ja lihtsamate viiside järele ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) toetuse saamiseks. Need ja mõned teised põllumajandusettevõtted on rahalistele vahenditele juurdepääsul ja nende kasutamisel sageli ebasoodsas olukorras, mis takistab nende investeerimis-, innovatsiooni- ja arenguvõimet.

Ajavahemikul 2023–2027 toetab ÜPP põllumajandustootjaid riiklike ÜPP strateegiakavade (ÜPP kavad, kavad) kaudu, mille liikmesriigid koostavad ühise ELi raamistiku alusel majanduslike, keskkonnavalaste ja sotsiaalsete probleemide lahendamiseks. See lähenemisviis suurendab ÜPP juhtimise subsidiaarsust ja poliitika keskendumist tulemuslikkusele, võimaldades integreeritud ja sihipärasemat reageerimist liikmesriikide territooriumil esinevatele põllumajandusprobleemidele. Selle lähenemisviisi kohaselt on liikmesriikidel oluline roll põllumajandustootjate halduskoormuse piiramisel ja proportsionaalsuse hoidmisel.

Pärast nende heakskiitmist 2022. aastal on alates 2023. aastast rakendatud 28 ÜPP kava, mille raames antakse põllumajandustootjatele sissetulekutoetust, rahastatakse keskkonnakavasid ning toetatakse investeringuid, innovatsiooni, teatavate põllumajandussektorite konkreetseid vajadusi ja maaelu arengut. Kavades kirjeldatakse üksikasjalikult kümne ÜPP erieesmärgi nõudeid, sekkumisi ja sihte, mille edenemist mõõdetakse ühiste näitajatega. Kavadel on

⁶ [30.05.2024 COM\(2024\) 225 final EUR-Lex.](#)

oluline roll põllumajandustootjate sissetulekute säilitamisel, hõlbustades samal ajal ELi põllumajanduse üleminekut kestlikule põllumajandusmudelile, tagades toiduga kindlustatuse ja maapiirkondade elujõulisuse.

ÜPPd toetab hästitoimiv raamistik sidusrühmade tagasiside kogumiseks ja arutamiseks eksperdirühmade ning kodanikuühiskonna dialoogirühmade kaudu valdkondadevahelistel, temaatilistel ja sektoripõhistel foorumitel. ÜPP võrgustik koondab põllumajandustootjate ja muid organisatsioone, haldusasutusi, teadlasi, ettevõtjaid ja muid praktikuid, et vahetada teadmisi ja teavet, julgustada vastastikust õppimist ja jagada häid tavaid. ÜPP kavade juhtimisraamistik, sealhulgas seirekomisjonid, pakub võimalusi sidusrühmade kaasamiseks liikmesriikide tasandil.

Konkreetne kontekst ja eesmärgid

Kavade rakendamise esimene aasta langes kokku Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja algusega, mis on sellest ajast alates turge märkimisväärselt mõjutanud ja muutnud ELi põllumajanduspoliitika laiemat konteksti. Samal ajal on loodusõnnetused, ebasoodsad ilmastikutingimused või muud katastroofid oluliselt mõjutanud paljude põllumajandustootjate tootmist kogu ELis.

Pärast põllumajandustootjate ulatuslikke proteste 2024. aasta alguses ja arutelusid Euroopa Ülemkogus põllumajandussektori ees seisvate probleemide üle ning ELi institutsioonide ja sidusrühmade tagasisidet ÜPP kavade rakendamise esimese aasta kohta esitas komisjon ÜPP õigusraamistiku sihipärased kohandused⁷. Nende kohanduste eesmärk oli viia ELi õigusraamistik paremini kooskõlla põllumajandusettevõtete tegeliku olukorraga, parandada kavade haldamist liikmesriikides ja vähendada põllumajandustootjate kontrollikoormust.

Arutelu ÜPP lihtsustamise üle jätkus 2025. aastal, kasutades 2024. aasta teavet, mis oli kavade rakendamise teine aasta. ELi põllumajandusministrid kohtusid 27. jaanuaril 2025 ja kutsusid üles kavasid veelgi lihtsustama. Need üleskutsed näitasid üldiselt vajadust parandada ELi põllumajandusettevõtete konkurentsivõimet, vähendada nii põllumajandustootjate kui ka haldusasutuste koormust ning jaotada piiratud vahendeid tõhusamalt, et vastata muutuvatele nõudmistele. Samuti on need näidanud, et teatavad ühisest põllumajanduspoliitikast tulenevad võimalused on rakendamise ja haldamise keerukuse tõttu endiselt alakasutatud. Samuti ei teata alati hästi teatavate põllumajandustootjate rühmade konkreetseid asjaolusid, tavaid ja vajadusi, mis võib kaasa tuua kohustuste kattumise.

ÜPP õigusaktide kavandatud kohandustega püüab komisjon parandada nende rakendamist, reageerides kiiresti ja jõuliselt tuvastatud probleemidele ja uutele väljakutsetele. Reageerimine peaks suurendama liikmesriikide paindlikkust ja vähendama põllumajandustootjate koormust, et nad saaksid kasutada kõiki ÜPP võimalusi, säilitades samas ÜPP rolli Euroopa põllumajanduse ülemineku toetamisel.

Põllumajandus- ja toidualases visioonis kirjeldati praeguse põllumajandusala õigusraamistiku peamisi valdkondi, mida tuleb kohandada (samal ajal kui muud

⁷

[Määrus – EL – 2024/1468 – ET – EUR-Lex.](#)

kaugeleulatuvamad küsimused on ette nähtud aruteludeks 2027. aasta järgse ÜPP kontekstis). Käesolevas ettepanekus käsitletakse neid järgmiselt.

- Põllumajandusettevõtete nõuete lihtsustamine ja ühtlustamine, et kohaneda paremini erinevate olukordade ja erinevate põllumajandustavadega. Näiteks kohandatakse ÜPP tingimuslikkuse raamistikku mahepõllumajandustootjate tavadega, võimaldades põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste ning ökokavadega seotud toetusi kariloomade ja mesilasperede kohta, võttes eelkõige arvesse mahepõllumajandust, ning tagades suurema paindlikkuse HPK 1, 2 ja 4 rakendamisel, säilitades samas nende panuse nende eesmärkide saavutamisse, luues võimaluse maksta kriisi korral kiiresti toetust, mis muudab riskijuhtimise teatavate põllukultuuride ja põllumajandustootjate liikide puhul paindlikumaks.
- Väiksematele ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtetele antava toetuse ühtlustamine, julgustades liikmesriike ja põllumajandustootjaid rohkem kasutama lihtsustatud maksekavasid. Selleks suurendatakse näiteks väikepõllumajandustootjate iga-aastase kindlasummalise toetuse piirmäära või toetatakse nende ettevõtluse arengut.
- Konkurentsivõime suurendamine. Lisaks üldisele lihtsustamisele lihtsustatakse selleks eeskirju rahastamisvahendite, standardsete investeerimiskulude ning puu- ja köögiviljasektorile antava finantsabi kohta.
- Liikmesriikidele ÜPP strateegiakavade haldamisel suurema paindlikkuse võimaldamine. Näiteks kaotatakse ÜPP kava läbivaatamise kohustus, mis tuleneb teatavate ELi õigusaktide muutmisest, iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise mehhanismi lõpetamisest ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi (IACS) kvaliteedi hindamise lihtsustamisest, võimaldatakse tingimuslikkuse kontrolli meetodika suuremat paindlikkust, ühtlustatakse paremini Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) muudatusi käsitlevaid eeskirju ja tehakse ainult need muudatused, mis on strateegilist laadi ja mille kohta on vaja komisjoni heakskiitu, ning pikendatakse iga-aastase tulemuslikkuse hindamise suhtes kohaldatavaid tähtaegasid.

Jõupingutused õigusaktide lihtsaks rakendamiseks ei piirdu ÜPP strateegiakavadega.

Rõhutada tuleb ka liikmesriikide otsustavat rolli ettepanekul põhineva sisulise lihtsustamise tagamisel. Liikmesriigid peaksid ära kasutama ka komisjoni jõupingutusi pakkuda laiemaid valikuid oma poliitiliste eesmärkide saavutamiseks, et põllumajandustootjad saaksid täiel määral kasu ettepanekus sisalduvatest lihtsustamisesmärkidest.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kavandatud muudatused on kooskõlas praegu kehtivate ÜPP alusaktide, st määruste (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 üldiste põhimõtetega. Seetõttu on ettepanek kooskõlas kehtiva poliitikaga.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanekuga kohandatakse mitut praegu kehtivate määruste (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 sätet, mida loetakse muude ELi poliitikavaldkondadega kooskõlas olevaks, ning lisatakse uusi sätteid, mis on kooskõlas kehtivate ÜPP alusaktide üldiste põhimõtetega.

Ettepanek on seega kooskõlas muude ELi poliitikavaldkondadega, sest sellega ei lisata olemasolevatesse poliitikatesse täiesti uusi elemente.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2, sest ettepaneku eesmärk on muuta nii määrust (EL) 2021/2115 kui ka määrust (EL) 2021/2116.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

ELi toimimise lepingus on sätestatud, et ELi põllumajanduspoliitika kindlaksmääramise pädevus on jagatud ELi ja liikmesriikide vahel. EL teostab oma pädevust, võttes vastu mitmesuguseid õigusakte, millega määratletakse ja rakendatakse ELi ÜPPd, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 38–44. Määrused (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 on osa ELi ÜPP õigusraamistikust. Teatavate raskuste leevendamiseks, lihtsustamise tagamiseks ja halduskoormuse vähendamiseks tuleb neid määrusi muuta ja seda saab teha ainult ELi tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanekuga muudetakse kehtivaid määrusi üksnes ulatuses, mis on vajalik eespool kirjeldatud eesmärkide täitmiseks. Sellega vähendatakse liikmesriikide ja põllumajandustootjate halduskoormust ning lisatakse uusi elemente ainult sellises ulatuses, mis on tingimata vajalik kehtivate määruste kohandamiseks eespool kirjeldatud eesmärkidega.

- **Vahendi valik**

Kuna algsed õigusaktid on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused, tuleb ka muudatused teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega seadusandliku tavamenetluse kohaselt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanek vastab põllumajanduskogukonna ootustele ning nõukogu ja liikmesriikide korduvatele üleskutsetele tegeleda võimalikult kiiresti halduskoormuse vähendamisega ja ühise põllumajanduspoliitika õigusraamistiku kitsaskohtadega.

Käesoleva ettepaneku koostamisel vaatas komisjon läbi liikmesriikide haldusasutuste, Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ning põllumajandustootjate esindajate 2024. aastal esitatud teabe, mis sisaldas üle 500 erineva soovituset. Samuti vaatas ta läbi rohkem kui 400 ettepanekut, mille liikmesriigid esitasid pärast põllumajanduse ja kalanduse nõukogus 27. jaanuaril 2025 toimunud arutelu. Need ettepanekud hõlmasid mitmesuguseid poliitika-, rakendamise-, korralduslikke ja majandusküsimusi, mis on seotud nii ÜPPd käsitlevate kui ka muude õigusaktidega.

Komisjon võttis arvesse ka tagasisidet, mis saadi pärast arutelusid ÜPP strateegiakavade rakendamise üle komisjoni eksperdirühmades ja ÜPP võrgustikus, ning eri sidusrühmade, sealhulgas põllumajandustootjate organisatsioonide ja keskkonnaalaste valitsusväliste organisatsioonide omaalgatuslikke ettepanekuid.

24. märtsil 2025 kutsuti kokku kodanikuühiskonna dialoogirühm ÜPP strateegiakavade ja horisontaalsete küsimuste teemal, et arutada võimalikke lihtsustamismeetmeid. Sellel kohtumisel jagasid osalejad ideid ÜPP õigusaktide ja laiemalt ELi õigusaktide lihtsustamise kohta põllumajandustootjate jaoks olulistes valdkondades. Samuti jagasid nad ideid riiklike rakendamisvalikute asjakohasuse ja tähtsuse kohta ÜPP raamistiku lihtsustamisel põllumajandustootjate ja teiste toetusesaajate jaoks. Nendel kohtumistel ja mitmes komisjonile saadetud kirjas rõhutasid teatavad sidusrühmad vajadust mitte lihtsustada viisil, mis kahjustaks keskkonnaalaseid või õiglasi töötingimusi käsitlevaid poliitikaeesmärke. Mõned rõhutasid ka õiguskindluse olulisust põllumajandustootjate jaoks.

ELi ÜPP võrgustiku lihtsustamise teemarühm kohtus 2. aprillil 2025, et jagada arvamusi rakendamisprobleemide kohta, mida saaks lihtsustamisega lahendada, ning koguda näiteid liikmesriikide tasandil juba võetud meetmetest, mida saaks korrata hea tavana ÜPP rakendustes ning seires, aruandluses ja kontrollides.

Täiendavaid tõendeid saadi põllumajandustootjate küsitlusest, mille käigus koguti 2024. aastal ligi 27 000 vastust nende kogemuste ja arusaamade kohta ÜPP toetuse taotlemisel ja sellega seotud kohustuste kohta. See küsitlus koos vastajate valimi põhjalike järelküsitlustega ning teiste ÜPP toetusesaajate ja sidusrühmadega ELi ja liikmesriikide tasandil tehtud küsitlused ja intervjuud olid aluseks uuringule lihtsustamise ning põllumajandustootjate ja teiste ÜPP toetusesaajate halduskoormuse kohta.

• Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Ettepanekus võetakse arvesse järeldusi ja tulemusi, mis saadi aastatel 2024–2025 läbiviidud välisuuringust lihtsustamise ning põllumajandustootjate ja teiste ÜPP toetusesaajate halduskoormuse kohta⁸. Uuringus käsitletakse ja analüüsitakse toetusesaajate ja nõustamisteenuste vaatenurka halduskoormuse peamistele allikatele ja raskustele, mis on seotud 2023.–2027. aasta ÜPP rakendamisega seotud nõuete täitmisega; hinnatakse toetusesaajate koormust ja tehakse kindlaks ELi tasandi ÜPP õigusaktidest tulenev koormus ning liikmesriikide rakendamisvalikutest ja võimalikust ülereguleerimisest tulenev koormus; ning tehakse järeldused ÜPP toetusesaajate seisukohast kõige olulisemate lihtsustamismeetmete ja -valdkondade kohta.

⁸ Euroopa Komisjon, põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat (2025): Uuring, milles käsitletakse lihtsustamise ja halduskoormuse mõju põllumajandustootjatele ja muudele ÜPP raames abi saajatele, link: <https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/study-simplification-and-administrative-burden-farmers-and-other-beneficiaries-under>.

- **Mõjuhindang**

Võttes arvesse tungivat vajadust esitada meetmed tuvastatud probleemide lahendamiseks, ei olnud täielikku mõjuhindangut võimalik koostada. Komisjon on sellele ettepanekule lisanud komisjoni talituste töödokumendi, milles hinnatakse halduskulude vähendamist.

Paketiga juhitakse ÜPPd põllumajandus- ja toidualases visioonis kirjeldatud viisil, võimaldades tasakaalustatud üleminekut parematele põllumajandustavadele ja toetades põllumajandustootjate ettevõtluse arendamise võimalusi, eelkõige noorte põllumajandustootjate jaoks. See pakub märkimisväärset täiendavat paindlikkust nii liikmesriikidele kui ka põllumajandustootjatele ning loob tingimused ÜPP õigusraamistiku võimaluste laialdasemaks kasutamiseks. Kavandatud muudatustega tunnistatakse ka, et põllumajandustootjate motiveerimine võib olla tõhusam kui muudatuste kehtestamine kohustuslike nõuete kaudu, tagades seeläbi kestlikkuse edusammude suurema heakskiidu ja järgimise. Lihtsustamissettepanekus säilitatakse kõik ÜPP keskkonnahoidlikkuse olulised osad, sealhulgas kõik HPK standardid ja ÜPP toetusvahendid, mille kavandamisel minnakse kohustuslikest standarditest kaugemale.

Üldiselt näitab hinnang, et pakett pakub võimalusi ÜPPga seotud koormuse märkimisväärseks vähendamiseks, eelkõige põllumajandustootjate jaoks. Kulude vähenemise ulatus, saadav kasu ja selle jaotamine sõltuvad siiski suurel määral liikmesriikide tehtud valikutest. Liikmesriikide roll uute võimaluste võimendamisel ja põllumajandustootjate jaoks käegakatsutava lihtsustamise saavutamisel on väga oluline.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepaneku konkreetne eesmärk on hõlbustada ELi ÜPP õigusraamistiku olulist lihtsustamist ning vähendada põllumajandustootjate ja riiklike haldusasutuste halduskoormust.

- **Põhiõigused**

Ettepanekuga austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekul on mõju eelarvele, kuna muudetakse määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõiget 2, hõlbustades liidu finantsabi suurendamist sektoripõhisteks sekkumisteks puu- ja köögiviljasektoris.

Puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonidele antav liidu finantsabi, mille liikmesriigid on rakenduskavade rakendamiseks heaks kiitnud, piirdub teatava protsendiga (4,1 % kuni 5,5 % sõltuvalt toetusesaajate liigist ja taotletavatest eesmärkidest) kõnealuste tootjaorganisatsioonide turustatud toodangu väärtusest. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 2 kavandatud muudatusega kaasneb ÜPP strateegiakava sekkumiste puhul nende piirmäärade võimalik suurendamine 0,5 protsendipunkti võrra, kui teatavad tingimused on täidetud. Olenevalt tootjaorganisatsiooni valikust võib see kulusid suurendada. Võttes arvesse, et alates 2026. aastast rakendatakse kõiki rakenduskavasid ÜPP strateegiakava alusel ja lähtudes sektori eelarve täitmisest 2024. eelarveaastal (1,15 miljardit eurot), on hinnanguline iga-aastane lisakulu 5,75 miljonit eurot (1,15 miljardit eurot x 0,05). Võimaliku suurendamise ärakasutamiseks peavad tootjaorganisatsioonid muutma oma rakenduskavasid, mistõttu

finantsmõju mõjutab 2026. ja 2027. aastat. Kõik sellega seotud kulud jäävad Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) vaheülemmäära alla.

Peale selle ei ole ettepanekul määruse (EL) 2021/2116 artikli 16 lõike 1 muutmise tõttu mõõdetavat mõju eelarvele. Selle sätte kavandatud muudatusega jäetakse põllumajandusreservist rahastamise alt välja meetmed, millega toetatakse loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või katastroofidest mõjutatud põllumajandustootjaid. Ettepanekuga ei muudeta reservi kogusummat. See säte võib siiski tuua kaasa väiksemad kulutused reservist, kui reservi ei kasutata turuhäirete vastasteks meetmeteks (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 219), loomahaiguste ja taimekahjurite vastasteks meetmeteks ja tarbijate usalduse kaotusega seotud meetmeteks (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 220), muudeks konkreetsete probleemide lahendamise meetmeteks (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 221) või kokkulepeteks ja otsusteks turgudel valitsevate tõsiste tasakaaluhäirete ajal (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 222) (viimase jaoks on vaja, et Euroopa Parlament ja nõukogu võtaksid vastu asjakohase õigusnormi, mis sisaldub komisjoni ettepanekus määruse (EL) nr 1308/2013 muutmiseks (COM(2024) 577 final), ja et see jõustuks). Seda mõju eelarvele ei saa kindlaks määrata, kuna ei ole võimalik ette näha, milliste erandlike asjaolude korral võidakse erakorraliste meetmetena toetust anda. Kavandatud muudatus võib kõige varem avaldada mõju (kui kavandatud muudatused jõustuvad selleks ajaks) alates 16. oktoobrist 2025, st eelarveaastal 2026, võttes arvesse, et 2025. aasta reservist on juba eraldatud vahendeid ebasoodsatest ilmastikutingimustest ja loodusõnnetustest mõjutatud sektoritele⁹. Kõik sellega seotud kulud jäävad Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) vaheülemmäära alla.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning seire, hindamise ja aruandluse kord**

Nagu on sätestatud määruse (EL) 2021/2115 artiklis 128, on liikmesriikide ja komisjoni jagatud vastutusel loodud tulemusraamistik. Tulemusraamistik võimaldab ÜPP strateegiakavade rakendamise vältel nende tulemuslikkust seirata ja hinnata ning selle kohta aru anda. Seda raamistikku on ettepanekuga veidi muudetud, kuna kriisimeetmete kehtestamise tõttu kohandati väljundnäitajaid. Määruse (EL) 2021/2116 uude artiklisse 13a lisatakse ka uus aruandluskohustus liikmesriikidele.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata (õigusakt on määrus).

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Komisjon teeb ettepaneku muuta kahte ÜPP määrust järgmiselt:

⁹ Komisjoni 6. märtsi 2025. aasta RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/441, millega nähakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013 ette erakorraline rahaline toetus ebasoodsatest ilmastikutingimustest ja looduskatastroofidest mõjutatud põllumajandussektoritele Hispaanias, Horvaatias, Küprosel, Lätis ja Ungaris (ELT L, 2025/441, 10.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/441/oj).

Raamdefinitsioonid. Püsirohumaa määratluse rakendamisel saadud kogemused on näidanud, et pika külvikorraga põllumajandusliku tootmise süsteemide puhul on selle kasutamine keeruline, eelkõige umbrohuvastases võitluses. Seepärast muudetakse selle määratlusega seotud sätet nii, et liikmesriigid võivad otsustada pikendada ajavahemikku enne püsirohumaa määratluse jõustumist rohumaal viielt aastalt seitsmele aastale.

Tingimuslikkuse süsteem. Tingimuslikkuse süsteemi kohaldamisel aastatel 2023–2024 saadud kogemused näitavad, et vaja on täiendavat kohandamist. Selgitada tuleks seost maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardite riiklike eeskirjade ja nõuete vahel, et anda liikmesriikidele suurem paindlikkus erinevate nõuete ühtlustamisel. Võttes arvesse määruse (EL) 2018/848¹⁰ nõudeid ja mahepõllumajandussektoris rakendatavaid põllumajandustavasid, tuleks kõnealuse määruse alusel sertifitseeritud põllumajandustootjad lugeda lisaks HPK 7. standardile vastavaks ka teatavatele muudele HPK standarditele. Alvarezi hiljutise 2021. aasta metaanalüüsi¹¹ kohaselt tuginevad mahepõllumajanduslikud süsteemid olulisel määral sellistele tavadele nagu külvikorrad, mitme kultuuri kasvatamine, põllukultuuride jääkide säilitamine, mulla harimata jätmine või vähendatud mullaharimine, loomasõnniku ja haljasväetise kasutamine, väljastpoolt põllumajandusettevõtet pärit orgaanilised jätmed ja bioloogilise kahjuritõrje aspektid mulla tootlikkuse säilitamiseks, taimede toitainetega varustamiseks ja kahjurite tõrjeks. Need tavad on kasulikud nii mulla kaitsmiseks ja säilitamiseks kui ka jõgede kaitsmiseks reostuse ja äravoolu eest. HPK 1. standardi, mille eesmärk on säilitada püsirohumaa osakaal, kohaldamist tuleks muuta paindlikumaks, suurendades püsirohumaa arvu võimalikku vähenemist, millega ei kaasne püsirohumaa taastamise kohustust, 5 %-lt 10 %-le, et võtta arvesse põllumajandusettevõtete struktuurimuutusi, eelkõige loomakasvatussektoris. Samuti tuleks selgitada HPK 4. standardi kohaldamist, mille eesmärk on kaitsta jõgesid reostuse ja äravoolu eest, et anda liikmesriikidele võimalus viia vooluveekogude määratlus paremini kooskõlla siseriiklikes õigusaktides sätestatud vooluveekogude määratlusega, tingimusel et see määratlus on kooskõlas kõnealuse HPK standardi peamise eesmärgiga, et muu hulgas vältida selliste väiksemate vooluveekogude määratlusest väljajätmist, mis võivad kanda reostust allavoolu ja võib-olla ka üle piiri teistesse liikmesriikidesse. Samuti ühtlustatakse tingimuslikkuse nõuete järgimise kontrollimeetodid. Võttes arvesse, et määruse (EL) 2021/2115 artikli 28 alusel toetust saavate väikepõllumajandustootjate majandatav põllumajandusmaa on piiratud, kuigi nad moodustavad märkimisväärse osa liidu põllumajandustootjatest, tuleks nii liikmesriikide kui ka väikepõllumajandustootjate halduskulusid vähendada, vabastades nad tingimuslikkuse süsteemi kohaldamisest.

Otsetoetused. Rakendamisel saadud kogemused näitavad, et paljud liikmesriigid ei kasutanud väikepõllumajandustootjate toetust (määruse (EL) 2021/2115 artikkel 28), millel on kindlasummaline makse ja lihtsam taotlemisprotsess. Seetõttu suurendatakse ettepanekuga osalevate põllumajandustootjate maksimaalne võimalik kindlasummaline toetus 2 500 eurole. Lisaks sellele tehakse ettepanek, et liikmesriikidel oleks võimalus lubada kindlasummalist toetust saavatel põllumajandustootjatel taotleda toetust ökokavade raames.

Ökokavad ning põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostused. Selleks et katta kulud, mis on seotud HPK 2. standardi rakendamisega, mille eesmärk on turba- ja märgalade säilitamine ning mida käesolev ettepanek ei muuda, peaks liikmesriikidel olema võimalus jätta see HPK standard ökokavade ning põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostuste baastasemest välja. Samal ajal võivad ökokavad, kui liikmesriigid nii otsustavad, jätkata

¹⁰ [Määrus – 2018/848 – ET – EUR-Lex.](#)

¹¹ Alvarez, R., (2021) Comparing Productivity of Organic and Conventional Farming Systems: A Quantitative Review: <https://doi.org/10.1080/03650340.2021.1946040>.

märg- ja turbaalade majandamistavade toetamist väljaspool nende kaitset, näiteks nende taastamine taassoostamise või märgalaviiljeluse rakendamise kaudu, et suurendada eelkõige CO₂ sidumise potentsiaali nendel aladel.

Selleks et võimaldada loomakasvatuse mahepõllumajanduslike meetodite toetamist, peaks liikmesriikidel olema võimalik anda toetust mahepõllumajandustavadele ja -meetoditele ülemineku või nende säilitamisega seotud kohustuste täitmiseks iga-aastase toetusena loomühiku kohta. Samuti peaks olema võimalik toetada mesindusega seotud põllumajandustavasid parandavaid kohustusi mesilasperede kohta makstava iga-aastase toetusena, kuna mesindustootjate kestlikke tavasid tuleb toetada ja loomühikute kasutamine sel eesmärgil ei ole asjakohane.

Sektoripõhised sekkumisviisid. Tuginedes liikmesriikide kogemustele sektoripõhiste sekkumiste rakendamisel puu- ja köögiviljasektoris, tuleks laiendada suurendatud toetuse võimalust, et tugevdada põllumajandustootjate positsiooni nende sektorite tarneahelas.

Kriisitoetuste kogemus on näidanud, et põllumajandusreservi kasutatakse peamiselt loodusõnnetustest ja ebasoodsatest ilmastikutingimustest tulenevate probleemide lahendamiseks, kuigi selle peamine eesmärk on aidata põllumajandustootjaid turuhäirete korral. Seepärast tehakse ettepanek piirata selle kasutamine selgelt selliste sündmustega. Võttes arvesse selliste ebasoodsate ilmastikutingimuste sagenemist ja nendest tulenevat märkimisväärset kahju, tehakse ettepanek muuta otsetoetusi ja maaelu arengu sekkumisviise käsitlevaid eeskirju, et kehtestada kaks täiendavat kriisitoetust, mida liikmesriigid saaksid kasutada loodusõnnetuste ja ebasoodsate ilmastikutingimuste korral. Selleks et vältida ebaproportsionaalset mõju muudele ÜPP kavades sätestatud sekkumistele, peaksid nendeks sekkumisteks eraldatavad summad piirduma maksimaalse protsendimääraga otsetoetuste ja maaelu arengu iga-aastaste eraldiste kogusummast ning toetused ei tohiks moonutada ega kahjustada kaubandust. Ettepanekuga jäetakse tingimuslikkuse süsteemi ja sotsiaalse tingimuslikkuse süsteemi, mida kohaldatakse pindala- ja loomapõhiste toetuste suhtes, kohaldamisalast välja otsetoetuste raames makstavad uued täiendavad kriisitoetused, kuna nende eesmärk on leevendada olulist kahju kannatavate põllumajandustootjate rasket olukorda. Selliste toetuste võimaliku mõju suurendamiseks kehtestatakse sätted, mis võimaldavad maksta riigipoolset toetust.

Riskijuhtimine. Riskijuhtimise rakendamisel saadud kogemused on näidanud, et määruse (EL) 2021/2115 artiklit 19 on vähe kasutatud, mis võimaldab kasutada osa põllumajandustootjate otsetoetustest riskijuhtimiskavadesse antavaks panuseks. Lisaks sellele osutusid ÜPPst toetatavate riskijuhtimissekkumistega seotud kahjude arvutamise eeskirjad teatavate maa-alade ja põllumajandustootjate kategooriate puhul ebapiisavaks. Seepärast tehakse ettepanek muuta määruse (EL) 2021/2115 artikleid 19 ja 76, et aidata veelgi kaasa selliste kavade kasutuselevõtule.

Muud maaelu arengusse sekkumise viisidega seotud muudatusettepanekud:

- Selleks et viia teatavatest kohustuslikest nõuetest tulenevate pindalapõhiste ebasoodsate tegurite eest makstavate toetuste arvutamise põhimõtted kooskõlla maa HPK 2. standardis tehtud muudatustega ning ökokavade ja põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostustega seotud toetuste arvutamise eeskirjadega, peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta viimati nimetatud arvutustes arvesse HPK 2. standardi nõuetest tulenevaid ebasoodsaid asjaolusid. Lisaks peaks olema võimalik anda toetusi loomühikute ja mesilaspere kohta põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostuste täitmiseks.

- Edendada tuleks väikeste põllumajandusettevõtete arengut, et suurendada nende konkurentsivõimet ja elujõulisust, säilitades samal ajal toetuste lihtsuse. Seetõttu tehakse ettepanek kehtestada sel eesmärgil sihtotstarbeline toetus. Olulist lihtsustamispotentsiaali omavate lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamist tuleks hoogustada, lisades võimaluse kasutada määrusega (EL) 2021/1060 kehtestatud lihtsustatud kuluvõimalusi ilma täiendava põhjenduseta.
- Seoses rahastamisvahendite kasutamisega on rakendamisel saadud kogemused näidanud, et ÜPP rahastamisvahendite ja muude määrusega (EL) 2021/1060 reguleeritud rahastamisvahendite rakendamisel ja kontrollimisel tuleb kasutada koostööt, eelkõige seoses kontrollijälje, õigusnormide rikkumise ja finantskorrektsioonide või käibemaksu rahastamiskõlblikkuse eeskirjadega, mis tuleks ühtlustada. Lisaks sellele on hiljuti muudetud komisjoni määruse (EL) 2023/2831¹² artikli 3 lõike 2 kohast üldist riigiabi korda ja kohaldatavat brutotoetusekvivalendi ülemmäära tuleb vastavalt ühtlustada.
- Seoses EAFRD eraldiste ümberpaigutamisega liikmesriikide poolt programmi „InvestEU“ on vaja muuta kehtivaid õigusakte, et võimaldada täielikult ära kasutada määruse (EL) 2021/523¹³ artikli 10a lõike 4 kohaseid uusi võimalusi.

ÜPP strateegiakava muudatused. Kogemused on näidanud, et ÜPP strateegiakavade muudatused sisaldavad mitmeid tehnilisi ja strateegilisi elemente, mis muudavad need liikmesriikide jaoks keerukaks. Muutmismenetluste lihtsustamiseks ja tõhustamiseks, eelkõige ÜPP strateegiakavade selliste elementide puhul, mis ei ole strateegilist laadi, tuleks komisjoni heakskiitu nõuda üksnes ÜPP strateegiakavade strateegiliste muudatuste puhul. Lisaks sellele on rakendamine näidanud, et erinevad eeskirjad, mida kohaldatakse vastavalt EAGFist ja EAFRDst rahastatavate sekkumiste suhtes, võivad põhjustada põllumajandustootjatele ebakindlust ja suurendada liikmesriikide jaoks keerukust ÜPP kavade muutmise ettepanekute tegemisel. EAGFi ja EAFRD vahelise koostöö parandamiseks tuleb muuta määruse (EL) 2021/2115 artiklit 86 ja artikli 119 lõiget 8, et võimaldada kulude rahastamiskõlblikkust EAGFi toetuse saamiseks alates liikmesriigi kehtestatud muudatuse jõustumise kuupäevast, milleks liikmesriik võib määrata komisjonile muutmistaotluse esitamise kuupäevale järgneva kuupäeva. Ettepanek EAGFiga seotud muudatuste jõustumise kuupäeva kohta tuleks lisada nende punktide loetellu, mille kohta on vaja seirekomisjoni arvamust, tagamaks, et põllumajandustootjatel ja teistel toetusesaajatel on piisavalt aega ÜPP strateegiakava muudatuse arvesse võtmiseks. Muid sätteid kohandatakse, et kajastada määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 muudatusi.

Iga-aastane tulemuslikkuse kontrollimine ja heakskiitmine. Võttes arvesse kogemusi, mis on saadud pärast 2023. eelarveaasta esimest iga-aastast tulemuslikkuse kontrolli ja heakskiitmist, tuleks iga-aastane tulemuslikkuse kontrollimine ja heakskiitmine lõpetada, et vähendada liikmesriikide halduskoormust. Selline lihtsustamine, tagades ÜPP tulemuslikkuse määruse (EL) 2021/2116 artikli 37 lõike 1 punktis b sätestatud kulude rahastamiskõlblikkuse

¹² [Määrus – EL – 2023/2831 – ET – EUR-Lex.](#)

¹³ [Määrus – 2021/523 – ET – EUR-Lex.](#)

tingimuste ja määruse (EL) 2021/2115 artiklis 135 osutatud iga kahe aasta tagant toimuva tulemuslikkuse hindamise kaudu, toob kaasa ka iga-aastase tulemusaruande lihtsustamise, kuna üksnes iga-aastaseks tulemuslikkuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks vajalik teave ei ole enam vajalik. Võimalus näha ette tagasiulatuv kohaldamine muudatuste suhtes, mis on seotud iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise kaotamisega ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 134 vastavate muudatustega alates 2025. eelarveaastast, sõltub käesolevas määruses sisalduvate asjakohaste muudatuste täpsest sisust ja jõustumise kuupäevast. Praegu ei ole võimalik otsustada, kas sellise tagasiulatuva kohaldamise saab sätestada. Kaasseadusandjad peaksid arutama selle teostatavust, pidades silmas käesoleva määruse lõplikku sisu ja jõustumise kuupäeva.

Iga-aastane tulemusaruanne ja muud sätted. Iga-aastase tulemusaruande puhul on kogemused näidanud, et selle seost iga kahe aasta tagant toimuva tulemuslikkuse hindamisega tuleb tugevdada, selgitades, et iga kahe aasta tagant toimuva tulemuslikkuse hindamise jaoks tuleks iga-aastaselt tulemusaruandesse lisada põhjendused vahe-eesmärkide puudujääkide kohta. Läbi vaadatakse ka aruande hindamise tähtsajad, võttes arvesse rakendamisel saadud kogemusi.

Strateegiakavade määruse ajakohastamine vastavalt uutele õigusaktidele. Määruse (EL) 2021/2215 artiklitega 120 ja 159 tagatakse, et kõnealuse määruse XIII lisas esitatud keskkonna- ja kliimaalaste liidu õigusaktide loetelu ajakohastatakse ja liikmesriigid võtavad selle aluseks, et hinnata, kas nende ÜPP strateegiakavasid tuleks muuta. Võttes arvesse, et oleme ÜPP strateegiakavade rakendusperioodi keskel ning et hiljuti võeti vastu või muudeti väga vähe õigusakte, mis on nende ÜPP strateegiakavade seisukohast olulised, häiriks sellised strateegilised muudatused ÜPP strateegiakavade rakendamist. Seepärast tuleks need sätted välja jätta, et tagada liidu õigusraamistiku stabiilsus kuni programmitöö perioodi lõpuni.

Lisaks sellele kohandatakse määruse (EL) 2021/2115 I, II ja III lisa eespool nimetatud muudatustega, et lisada uued väljundnäitajad uut liiki toetuste jaoks, mis kehtestati kõnealuse määruse uue artikli 41a ja artikli 78a alusel, ning viia väljundnäitajate loetelu kooskõlla kõnealuse määruse artikli 75 muudatusega, samuti selleks, et osutada WTO põllumajanduslepingu asjakohasele punktile hiljuti kehtestatud sekkumiste puhul ning teha muudatusi HPK 1. ja 4. standardis.

ÜPP andmete haldamine ja koostalitlusvõime juhtimine. Koordineerimisstruktuuri puudumine liikmesriikide tasandil ning liikmesriikidevahelised erinevused digiüleminekus takistavad ÜPP ja selle eeliste rakendamiseks, seireks ja hindamiseks kasutatavate infosüsteemide koostalitlusvõime tõhusat rakendamist, sealhulgas sujuvat andmevahetust. Seepärast tehakse ettepanek kehtestada sätted, millega tagatakse, et iga liikmesriik määrab ühe asutuse, kes vastutab koostalitlusvõime ja sujuva andmevahetuse saavutamise ja säilitamise tegevuskava koostamise ja rakendamise eest.

Põllumajandusreservi kasutamine. Määruse (EL) 2021/2116 artiklis 16 on sätestatud põllumajandusreservi eeskirjad. Selle rakendamisel saadud kogemused on näidanud, et viimastel aastatel kasutati seda üha enam selleks, et aidata loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tõttu kahju kannatanud põllumajandustootjaid. Sätet muudetakse nii, et põllumajandusreserv keskendub selle esialgsele eesmärgile leevendada turuhäirete mõju.

Põllumajandustootjate kontroll. Põllumajandustootjate kontrollimisega seoses on muudatuste eesmärk vähendada põllumajandustootjate koormust ja kontrollisurvet,

kehtestades eesmärgi „üks kontroll aastas“, millega nähakse ette, et liikmesriigid peaksid korraldama toetusetaotluste, maksetaotluste või tingimuslikkuse kohapealseid kontrolle viisil, mis piirab nii palju kui võimalik toetusesaaja mitmekordset kontrollimist ühe aasta jooksul, välja arvatud juhul, kui asjaolud nõuavad teist kontrolli, et tagada liidu finantshuvide tõhus kaitse.

Maatükkide identifitseerimise süsteemi (LPIS), georuumilise taotluse (GSA) ja pinnaseiresüsteemi (AMS) kvaliteedi hindamisel saadud kogemused osutavad võimalikule koostoimele, mida saaks ära kasutada, lihtsustades samal ajal rakendamist ja vähendades vajadust kohapealsete kontrollkäikude järele. Seetõttu tehakse ettepanek need süsteimid ühendada.

Tingimuslikkuse kontrolli süsteemi kohaldamisel saadud kogemused on näidanud, et teatavad tingimused on tarbetult jäigad ja tekitavad liikmesriikidele põhjendamatut koormust, ilma et need tingimata suurendaksid liidu vahendite kaitset. Kontrollisüsteemi ühtlustamiseks tuleks kaotada kontrollisüsteemi iga-aastase läbivaatamise nõue ning riskianalüüsis arvesse võetavad tegurid tuleks jätta liikmesriikide otsustada. Peale selle ei tohi muud väikesed toetusesaajad peale põllumajandustootjate kasutada määrusega (EL) 2024/1468 tingimuslikkuse kontrolli ja karistuste kohta kehtestatud erandeid. Nende toetusesaajate majandatav põllumajandusmaa on piiratud ja karistused on üldiselt väikesed. Võttes arvesse hõlmatud ala ning kontrollide ja tingimuslikkusega seotud karistuste kohaldamisega seotud halduskoormust, tuleks kehtestada sätted, et muud väikesed toetusesaajad peale põllumajandustootjate oleksid samuti vabastatud tingimuslikkuse kontrollist ja tingimuslikkuse nõuetega seotud halduskaristuste kohaldamisest.

Peale selle tuleks muuta määruse (EL) 2021/2116 artikleid 102 ja 103, milles on sätestatud eeskirjad komisjonile volituste delegeerimise ja komiteemenetluse kohta, et võtta arvesse käesoleva ettepanekuga määruse (EL) 2021/2116 muudesse sätetesse tehtud muudatusi.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115 tingimuslikkuse süsteemi, otsetoetustega sekkumise viiside, teatavatesse sektoritesse sekkumise viiside ja maaelu arengu edendamise sekkumise viiside ning iga-aastaste tulemusaruannete osas ning määrust (EL) 2021/2116 andmehalduse ja koostalitlusvõime juhtimise, maksete peatamise, iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise ning kontrollide ja karistuste osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁴,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁵,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon rõhutas teatistes „ELi konkurentsivõime kompass“¹⁶ ning „Lihtsam ja kiirem Euroopa: teatis rakendamise ja lihtsustamise kohta“¹⁷ vajadust suurendada konkurentsivõimet, edendada innovatsiooni ja toetada majanduskasvu kogu liidus ning selleks on lihtsustamine ja halduskoormuse vähendamine otsustava tähtsusega tegurid. Seepärast on vaja vähendada kulukat regulatiivset koormust, lihtsustada õigusakte ja nende rakendamist, sealhulgas vähendades ülemäärast aruandlust, pöörates samas tähelepanu väikeste ja keskmise suurusega üksuste erivajadustele.
- (2) Komisjoni teatises „Põllumajandus- ja toidualane visioon“¹⁸ rõhutatakse, et innovatsiooni ja kestlikkuse edendamiseks põllumajandustavades peaksid põllumajandustootjad olema ettevõtjad ja teenuseosutajad, kes ei pea taluma tarbetut bürokraatlikku ega regulatiivset koormust. See perspektiiv ja sektori mitmekesisus nõuavad kohandatud lähenemisviise, mitte aga kõigile sobivaid ühesuguseid lahendusi. Lisaks tuleb kontrollida õigusaktide tegelikku toimimist ja muuta need lihtsamaks, võttes arvesse ka digitehnoloogiast saadavat kasu, näiteks automaatset

¹⁴ ELT C ..., ..., lk

¹⁵ ELT C ..., ..., lk

¹⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi konkurentsivõime kompass“ 29.1.2025, COM(2025) 30 final.

¹⁷ „Lihtsam ja kiirem Euroopa: teatis rakendamise ja lihtsustamise kohta“, Euroopa Komisjon 2024–2029, [8556fc33-48a3-4a96-94e8-8ecacef1ea18 en](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1855/20250129/01/01/01).

¹⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Põllumajanduse ja toidu visioon. Kujundada üheskoos atraktiivne põllumajandus- ja toidusektor tulevastele põlvetele“, 19.2.2025, COM(2025) 75 final.

aruandlust võimaldavaid lahendusi. Selleks et anda juhiseid põllumajanduse üleminekuks kestlikkusele ja edendada innovatsiooni on vaja paremat tasakaalu nõuete ja stiimulite vahel. Kuna väikesed põllumajandusettevõtted on maakogukondade elujõulisuse säilitamise alus, peaks ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames toetuse saamine olema nende jaoks lihtsam ja selgem ning halduskoormus väiksem. Sageli on väikesed ja ka mõned teised põllumajandusettevõtted rahalistele vahenditele juurdepääsemisel ja nende kasutamisel ebasoodsas olukorras, mistõttu on neil keeruline investeerida, teha uuendusi ja kasutada arenguvõimalusi.

- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/2115¹⁹ kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (edaspidi „ÜPP strateegiakavad“) toetamise reeglid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/2116²⁰ kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire reeglid. 2024. aastal võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/1468,²¹ et kohandada liidu ÜPP toetusraamistikku paremini põllumajandusettevõtete tegeliku olukorraga, parandada ÜPP strateegiakavade haldamist liikmesriikides ja vähendada kontrollidega seotud koormust. Samuti võttis komisjon vastu delegeeritud määruse (EL) 2024/1235,²² millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2022/126²³ seoses eeskirjadega, mis käsitlevad maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) 1. standardi kohast suhtarvu, nähes liikmesriikidele ette eelkõige võimaluse kohandada HPK 1. standardi võrdlussuhtarvu põllumajandussüsteemide struktuurimuutuste alusel ning erandid põllumajandustootjatele ja teistele toetusesaajatele kehtestatud tagasimuutmiskohustusest.
- (4) Liidu ÜPP õigusraamistiku alusel ÜPP strateegiakavade rakendamise kahe aasta jooksul saadud tagasiside ja kogemused näitavad, et asjaomastesse õigusaktidesse tuleb täiendavalt teha piiratud kohandusi, et kõrvaldada tuvastatud kitsaskohad ja õigusraamistikku lihtsustada. Näiteks ei ole liidu ÜPP õigusraamistikus veel piisavalt

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1468, millega muudetakse määruseid (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 seoses maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardite, ökokavade, ÜPP strateegiakavade muutmise, ÜPP strateegiakavade läbivaatamise ning kontrollidest ja karistustest vabastamisega (ELT L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

²² Komisjoni 12. märtsi 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/1235, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2022/126, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2115 seoses eeskirjadega, milles käsitletakse maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) 1. standardi kohast suhtarvu (ELT L, 2024/1235, 26.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1235/oj).

²³ Komisjoni 7. detsembri 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/126, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2115 täiendavate nõuetega teatavatele sekkumisviisidele, mille liikmesriigid määravad kindlaks kõnealuse määruse kohastes ajavahemikeks 2023–2027 ette nähtud ÜPP strateegiakavades, ning eeskirjadega, milles käsitletakse maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) 1. standardi kohast suhtarvu (ELT L 20, 31.1.2022, lk 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj).

arvesse võetud teatavate põllumajandustootjate rühmade – nagu mahetootjad, noored põllumajandustootjad, väikepõllumajandustootjad ja loomakasvatajad – konkreetset olukorda ning nende tavasid ja vajadusi, mistõttu liikmesriigid ei saa kohandada eri vahendeid nende põllumajandustootjate konkreetse olukorra, nende vajaduste ja tavadega. Ka on vähe kasutatud ÜPP teatavaid lihtsustamisvõimalusi, nagu kindlasummalised maksed või lihtsustatud kuluvõimalus, sest nende rakendamine ja haldamine on keeruline. See võib põhjustada kattuvaid või ebaselgeid nõudeid põllumajandustootjatele, raskendada nende juurdepääsu toetusele ning pärssida põllumajandustootjate, näiteks noorte ja uute põllumajandustootjate ettevõtluse arendamise võimalusi. Samuti esineb eeskirjades teatavat jäikust, mis mõjutab seda, kuidas liikmesriigid haldavad ja saavad muuta oma ÜPP strateegiakavasid ning täita aruandluskohustusi. Lisaks tuleb veel leevendada koormust, mis kaasneb põllumajandusettevõtete kohapealsete kontrollidega nii põllumajandustootjatele kui ka haldusasutustele, eelkõige võttes kasutusele tõhusamad meetodid kvaliteedi hindamiseks ja tingimuslikkuse kontrolliks ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi (IACS) alusel. Nende kitsaskohtade kõrvaldamine ja suurem paindlikkus peaks aitama liikmesriikidel kasutada ÜPP strateegiakavasid nii, et need tooksid võimalikult palju kasu põllumajandustootjatele ja teistele ÜPP toetusesaajatele, vähendada halduskoormust ja keerukust ning kasutada nappe ressursse paremini ära.

- (5) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 3 punktis c on sätestatud, et kui põllumajandusmaad kasutatakse rohumaana ja seda ei ole põllumajandusliku majapidamise külvikorraga hõlmatud viis aastat või kauem, käsitatakse seda püsirohumaana. Mõned põllumajandussüsteemid hõlmavad siiski külvikorda põllumaal, kus rohi või muud rohttaimed ei ole olnud külvikorraga hõlmatud kauem kui viis aastat, kuid kus need alad küntakse üles ja jäävad põllumaaks. Seetõttu on põllumajandustootjatel liikmesriikides, kus selliseid põllumajandussüsteeme kasutatakse, raskusi külvikordade korraldamise ja elujõulisuse säilitamisega, täites samas maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi 1. standardi rakendamise nõudeid. Lisaks võib rohumaal pikemate külvikordade kasutamine tuua märkimisväärselt kasu elurikkuse ja ökosüsteemi teenuste seisukohast ning võimaldaks põllumajandustootjatele ka suuremat paindlikkust agronoomilises majandamises. Seepärast peaks rohumaade majandamisel paindlike ja kestlike agronoomiliste tavade edendamiseks olema liikmesriikidel võimalik pikendada maa-ala püsirohumaaks liigitamise aluseks olevat perioodi viielt aastalt seitsmele. Seega tuleks määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 3 punkti c muuta.
- (6) Selleks et minimeerida kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artiklitega 41a ja 78a loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste ja katastroofide järel makstavate uute kriisitoetuste negatiivse mõju riski ühtsele turule ja rahvusvahelisele kaubandusele, peaksid liikmesriigid kavandama sekkumised, mille alusel antakse liidu toetust, nii et need vastavad WTO põllumajanduslepingu 2. lisa (nn roheline kast) kriteeriumidele.
- (7) Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 11 on sätestatud õliseemneid käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumiga rakendamise mehhanism, sealhulgas sätted kavandatud väljundite suurendamise ja vähenduskoeffitsientide kohta, et väljundid ei ületaks toetatavat maksimumpindala kogu liidu kohta. Seda sätet tuleb kohandada, et võtta arvesse kõnealuse määruse artiklis 119 käesoleva määrusega tehtud muudatusi.
- (8) Võttes arvesse erandkorras antavat toetust, mida põllumajandustootja saaks kriisiolukorras, kui tema toodang on loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või muude katastroofide tagajärjel märkimisväärselt vähenenud, ning selleks, et tagada

sidusus määruse (EL) 2021/2115 artiklis 78a osutatud toetustega, ei tuleks kõnealuse määruse artiklis 12 osutatud tingimuslikkuse süsteemi kohaldada loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tagajärjel põllumajandustootjatele makstavate täiendavate otsetoetuste suhtes, millele on osutatud kõnealuse määruse artiklis 41a.

- (9) Kohustuslike majandamisnõuete ning maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) standarditest koosneva tingimuslikkuse süsteemi eesmärk on aidata kaasa kestliku põllumajanduse arengule ning selleks suurendatakse toetusesaajate teadlikkust vajadusest järgida kõnealuseid põhistandardeid ja -nõudeid. Samuti on selle eesmärk suurendada ÜPP kooskõla liidu õigusaktidega taotletavate keskkonna, rahvatervise, taimetervise ja loomade heaolu eesmärkidega. Kuna põllumajandusmaa, mida harivad väikepõllumajandustootjad, kes saavad toetusi määruse (EL) 2021/2115 artiklis 28 osutatud sekkumiste raames, on piiratud, ei too tingimuslikkuse süsteemi kohaldamine väikepõllumajandustootjate suhtes, kes haldavad enamikku liidu põllumajandusettevõteteid, märkimisväärsete kuludega võrreldes siiski piisavat kasu ning tekitab sellistele põllumajandustootjatele ja riiklikele haldusasutustele olulise halduskoormuse. Et selliseid kulusid vähendada ja nendega seotud halduskoormust leevendada on asjakohane, et väikepõllumajandustootjate suhtes tingimuslikkuse süsteemi ei kohaldata.
- (10) Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 13 osutatud HPK standardid on osa kõnealuse määruse artiklis 12 osutatud tingimuslikkuse süsteemist. Need toetavad kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist ning aitava kaitsta keskkonda, sealhulgas vett pinnast ja ökosüsteemide elurikkust. Üldpõhimõtted, millel mahepõllumajanduslik tootmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848²⁴ artikli 5 kohaselt põhineb, hõlmavad looduslike maastikuelementide, nagu looduspärandi objektide säilitamist ning energia ja loodusvarade, nagu vee, mulla, orgaanilise aine ja õhu vastutustundlikku kasutamist.
- (11) Määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud HPK 1. standardi eesmärk on püsirohumaad säilitamine süsinikuvaru säilitamiseks. Määruse (EL) 2018/848 II lisa punktides 1.7.3 ja 1.9.1.1 rõhutatakse, kui oluline on maksimeerida rohu- ja karjamaade kasutamist, mis takistab püsirohumaad muutmist muu viisil kasutatavaks maaks; see on kooskõlas HPK 1. standardi peamise eesmärgiga säilitada püsirohumaade süsinikuvaru. Määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud HPK 3., 5. ja 6. standardi eesmärk on vastavalt mulla orgaanilise aine sisalduse säilitamine, erosiooni piiramine ja mulla kaitse kõige kriitilisematel perioodidel. Need eesmärgid on juba saavutatud mahepõllumajanduslikus taimekasvatuses kasutatavate maaharimis- ja maaviljelusviisidega, eelkõige nendega, millele on osutatud määruse (EL) 2018/848 II lisa punktis 1.9. Määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud HPK 4. standardi eesmärk on veekogude kaitse reostuse eest. Sarnaselt on määruse (EL) 2018/848 II lisa punktide 1.5, 1.7, 1.9 ja 1.10 eesmärk vähendada veereostuse ohtu, piirates veterinaarravimite kasutamist, väetiste ja pestitsiidide kasutamist ning loomkoormust. Kogemused on näidanud, et mahepõllumajandusel on positiivne mõju seoses toitainete leostumise ja äravoolu vältimisega, mistõttu on väiksem tõenäosus, et mahepõllumajandustootja ohustaks vee kvaliteeti, seega saavutatakse HPK 4.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

standardi peamine eesmärk. Seepärast, võttes arvesse määruses (EL) 2018/848 sätestatud põhimõtteid ja eeskirju ning mahepõllumajandussüsteemide olemasolevaid tavasid, tuleks mahepõllumajandustootjaid, kelle kogu põllumajanduslik majapidamine on sertifitseeritud vastavalt määrusele (EL) 2018/848, pidada vastavaks HPK 1., 3., 4., 5. ja 6. standardile, nagu see on juba HPK 7. standardi puhul.

- (12) Selleks et parandada põllumajandustootjatele esitatavate nõuete järjepidevust ja lihtsustada HPK standardite kehtestamist liikmesriikides, tuleks muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 13 lõiget 1, et selgitada, et liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavades sätestada HPK standardid kooskõlas kohustuslike riiklike nõuetega, tingimusel et sellised riiklikud nõuded on kooskõlas kõnealuse määruse III lisas loetletud HPK standarditega. Eelkõige tuleks selgitada, et ÜPP strateegiakavades sätestatud HPK standardid ei pea olema rangemad kui kehtivad kohustuslikud riiklikud nõuded, tingimusel et need riiklikud nõuded vastavad määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud HPK standarditele, eelkõige asjaomaste HPK standardite peamistele eesmärkidele.
- (13) Võttes arvesse erandkorras antavat toetust, mida põllumajandustootja võib kriisiolukorras saada, kui tema toodang on loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või muude katastroofide tagajärjel märkimisväärselt vähenenud, ning selleks, et tagada sidusus määruse (EL) 2021/2115 artiklis 78a osutatud toetustega, ei tuleks kõnealuse määruse artiklis 14 osutatud tingimuslikkuse süsteemi kohaldada loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tagajärjel põllumajandustootjatele makstavate täiendavate otsetoetuste suhtes, millele on osutatud kõnealuse määruse artiklis 41a.
- (14) Loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi ja katastroofe esineb järjest sagedamini, need muutuvad järjest intensiivsemaks ja kestavad kauem ning neil on märkimisväärne mõju liidu põllumajandussektorile. Määrusega (EL) 2021/2115 on põllumajandustootjatele juba ette nähtud vahendid vastupanuvõime suurendamiseks ja kriisidele reageerimiseks. Võttes arvesse sündmuste ulatust ning nende äkilist ja erakorralist olemust, tuleks siiski laiendada liikmesriikide jaoks kättesaadavaid vahendeid. Seega on asjakohane näha ette põllumajandustootjatele täiendavad kriisitoetused ja lisada need kõnealuse määruse artiklisse 16 uue otsetoetuste vormis sekkumisviisina.
- (15) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 19 kohaselt võib liikmesriik määrata kuni 3 % põllumajandustootjale makstavatest otsetoetustest põllumajandustootja poolt riskijuhtimisvahendisse antavaks panuseks. Liikmesriik, kes otsustab seda võimalust kasutada, peab seda kohaldama kõikide toetusesaajate suhtes, kes saavad asjaomasel aastal otsetoetusi. Kogemused näitavad, et seda võimalust kasutavad vaid väga vähesed liikmesriigid. Liikmesriikidega peetud aruteludest nähtub, et selle sätte rakendamist takistab asjaolu, et puuduvad kas liikmesriikide loodud või erakindlustuse kaudu kättesaadavad riskijuhtimisvahendid, mis oleksid kättesaadavad kõigile otsetoetusi saavatele põllumajandustootjatele. Selleks et suurendada kõnealuse määruse artikliga 19 ettenähtud võimaluse kasutamist, on vaja muuta selle rakendamine paindlikumaks ja kohandada seda liikmesriikides olemasolevate juhtimisvahenditega. Selle muudatuse tulemusena peaks liikmesriikidel olema võimalik säilitada kuni 3 % otsetoetustest, mida makstakse ainult nendele põllumajandustootjatele, kelle jaoks on asjaomasel aastal olemas riskijuhtimiskavad. Liikmesriikidel, kus on olemas riskijuhtimiskavad kõigi otsetoetuste saajate jaoks, peaksid saama jätkuvalt säilitada kuni 3 % kõigi selliste toetusesaajate otsetoetustest.

- (16) Liikmesriikide kavandatud lihtsustatud toetuskava määruse (EL) 2021/2115 artikli 28 kohase väikepõllumajandustootjate toetuse puhul vähendab sissetulekutoetuse taotlemise protsessi keerukust nii väikepõllumajandustootjate kui ka haldusasutuste jaoks. Selleks et kava oleks atraktiivsem ja rohkem väikepõllumajandustootjaid saaksid sellest kasu, tuleks suurendada selle kava alusel makstavat maksimumsummat. Et edendada määruse (EL) 2021/2115 artiklis 28 osutatud toetusi saavate väikepõllumajandustootjate osalemist kõnealuse määruse artiklis 31 osutatud ökokavades, peaks liikmesriikidel olema võimalus jätta kõnealuse määruse artiklis 28 osutatud maksimaalsest toetussummast välja toetused, mida need põllumajandustootjad saavad ökokavade alusel.
- (17) Kui liikmesriik otsustab määruse (EL) 2021/2115 artikli 28 teise lõigu kohaselt, et kõnealuse määruse artikli 28 esimeses lõigus osutatud toetus väikepõllumajandustootjatele ei asenda kõnealuse määruse artikli 31 kohaselt kehtestatud ökokavade toetust, peaksid ökokavad jätkuvalt vastama kõigile kõnealuse määruse artikli 31 lõikes 5 sätestatud nõuetele. Seda põhimõtet tuleks järgida ka kõnealuse määruse artikli 70 kohaste sekkumiste puhul seoses kõnealuse määruse artiklis 28 osutatud toetusi saavate põllumajandustootjatega. Selleks et tagada kooskõla üldpõhimõttega, et toetusi antakse üksnes selliste kohustuste jaoks, mis on rangemad tingimuslikkuse nõuetest, ning säilitada nende sekkumiste ambitsioonikus, mis moodustavad osa ÜPP keskkonna- ja kliimaaspektidest, peaksid määruse (EL) 2021/2115 artiklis 28 osutatud toetusi saavad põllumajandustootjad saama toetust kõnealuse määruse artiklis 31 osutatud ökokavade alusel või kõnealuse määruse artiklis 70 osutatud sekkumiste raames üksnes juhul, kui nad vastavad kõnealuse määruse artikli 31 lõike 5 esimese lõigu punktis a sätestatud tingimustele või kõnealuse määruse artikli 70 lõike 3 esimese lõigu punktis a sätestatud tingimustele.
- (18) Kui liikmesriigid seavad suuremad keskkonna, kliima, loomade heaolu ja antimikroobikumiresistentsusega seotud eesmärgid, säilitades või võttes vastu riiklikke õigusakte, mis lähevad kaugemale liidu õiguses sätestatud vastavatest miinimumnõuetest, võiks selliste nõuete mõju asjaomaste põllumajandustootjate finants- ja majanduslikule olukorrale olla piiratud; seega tuleb muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 31 lõiget 5, et võimaldada liikmesriikidel anda toetust seoses kohustustega, mis aitavad täita siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslike nõudeid, mis lähevad kaugemale liidu õiguses sätestatud miinimumnõuetest, olenemata sellest, kas need nõuded on uued või juba kehtivad. Lisaks peaks ökokavade raames kohustuste jaoks toetuse andmise perioodi piirangu kaotamine lihtsustama liikmesriikide ökokavade haldamist, kuna see peaks vähendama vajadust teha käesoleval programmitöö perioodil ÜPP strateegiakavades ökokavade muudatusi, mis on tingitud selliste siseriiklike õigusaktide muutmisest või 24-kuulise perioodi möödumisest, mille jooksul võib toetust anda kohustustele, mis aitavad kaasa selliste siseriiklike õigusaktide järgimisele.
- (19) Määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud HPK 2. standardi eesmärk on süsinikurikaste muldade kaitse. Kogemused on näidanud, et ÜPP strateegiakavades HPK 2. standardi alusel sätestatud nõuded on tekitanud põllumajandustootjatele ja liikmesriikidele probleeme, eelkõige on süsinikurikaste muldade kaitse tagamisel sattunud ohtu asjaomaste põllumajandustootjate majanduslik elujõulisus. Teatavate HPK 2. standardiga kehtestatud nõuete, näiteks tootmise piiramise nõuete täitmine võib olla põllumajandustootjatele kulukas ja oluliselt piirata nende suutlikkust oma maa kasutust muuta või kohandada. Lisaks mõjutab HPK 2. standard mõne liikmesriigi põllumajandustootjaid rohkem kui teisi, kuna märg- ja turbaalade osakaal

liikmesriikide territooriumil on erinev. Säilitades vajaduse korral HPK 2. standardi kohased nõuded, mis on kehtestatud kooskõlas kohustuslike riiklike nõuetega vastavalt käesolevale määrusele, peaks olema võimalik hüvitada põllumajandustootjatele sellest standardist tulenevate kohustuste täitmine. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik jätta HPK 2. standard määruse (EL) 2021/2115 artikli 31 lõike 5 punktis a sätestatud nõudest välja. Nii saaksid liikmesriigid näha oma ÜPP strateegiakavades ette toetust kõnealuse määruse artiklis 31 osutatud ökokavade raames, et aktiivsed põllumajandustootjad, keda HPK 2. standard mõjutab, saaksid täita kõnealuse standardi nõudeid, säilitades samas märg- ja turbaalade kaitse kõrge taseme, eelkõige nende alade CO₂ sidumise potentsiaali.

- (20) Selleks et võimaldada mahepõllumajanduslike loomakasvatuse meetodite toetamist määruse (EL) 2021/2115 artiklis 31 osutatud ökokavade osana, peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada, et määruse (EL) 2018/848 kohaselt mahepõllumajandustavadele ja -meetoditele ülemineku või nende säilitamisega seotud kohustuste täitmiseks antavat toetust võib anda iga-aastase maksena loomühikute eest. Samuti tuleks selgitada, et selliste kohustuste täitmiseks antavat toetust, millega tõhustatakse mesindusega seotud põllumajandustavasid, võib anda iga-aastase maksena mesilasperede eest, kuna see lihtsustab nende kohustustega seotud maksete arvutamist. Selleks et tagada ÜPP strateegiakavades kasutatavate määratluste sidusus, peaks määruse (EL) 2021/2115 artiklis 31 osutatud ökokavade alusel toetuse andmisel kasutatav mesilaspere mõiste olema komisjoni poolt kõnealuse määruse artikli 56 punkti b alusel määratletud mesilaspere mõiste.
- (21) ÜPP strateegiakavade rakendamise esimestel aastatel on paljude põllumajandustootjate tootmistegevust kogu liidus mõjutanud loodusõnnetused, ebasoodsad ilmastikutingimused või muud katastroofid. See suundumus jätkub ilmselt ka tulevikus. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik pakkuda kriisitoetusi suurema otsese sissetulekutoetuse vormis, et võimaldada kõige enam mõjutatud põllumajandustootjatele kiiret hüvitist. Selleks et säilitada põllumajandustootjate stiimul oma toodangu kindlustamiseks, peaksid liikmesriigid kehtestama kõrgema hüvitisemäära nendele põllumajandustootjatele, kes on kaetud kindlustusskeemi või muu riskijuhtimisvahendiga. Põllumajandustootjate toetamiseks kasutusele võetavate vahendite suurendamiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud neid kriisitoetusi kaasrahastada täiendava riikliku rahastamisega kuni 200 % ulatuses. Liikmesriigid peaksid siiski tagama, et kogu hüvitis, mida põllumajandustootja saab koos muude liidu või riiklikult rahastatavate toetustega (sealhulgas täiendav riiklik rahastamine), erakindlustuse või muude riskijuhtimiskavadega, ei too kaasa ülemäära hüvitamist ega topeletrahastamist.
- (22) Määruse (EL) 2021/2115 artiklit 48 tuleks muuta, et jätta välja viide iga-aastasele tulemuslikkuse kontrollimisele ja heakskiitmisele, pidades silmas, et käesoleva määrusega jäetakse see menetlus määrusest (EL) 2021/2116 välja.
- (23) Puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonidel ja tootjaorganisatsioonide liitudel on oluline roll põllumajandustootjate positsiooni tugevdamisel tarneahelas. ÜPP toetus nendele organisatsioonidele on äärmiselt oluline, et tegeleda konkreetsete küsimuste ja valdkondlike eesmärkidega või tunnustada kasulikke tavasid. Seepärast on asjakohane lubada tootjaorganisatsioonidel ja tootjaorganisatsioonide liitudel, kes rakendavad oma rakenduskavades üht või mitut sektoripõhist sekkumist, mis on seotud määruse (EL) 2021/2115 artikli 46 punktis d, e, f, h, i või j osutatud eesmärkidega, saada kasu kõnealuse määruse artikli 52 lõikes 2 osutatud liidu finantsabi suurendatud ülempiirist, tingimusel et kõnealuse määruse artikli 52 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud

piirmäärasid ületavat summat kasutatakse üksnes selliste sektoripõhiste sekkumiste rahastamiseks.

- (24) Määruse (EL) 2021/2115 artiklit 69 tuleks muuta, et viia kõnealuse artikli punktis e osutatud maaelu arengu edendamisse sekkumise viisi nimetus kooskõlla kõnealuse määruse artikli 75 muudatustega ning lisada kõnealuse määruse artiklis 78a osutatud uue sekkumisviisi nimetus.
- (25) Kui liikmesriigid seavad suuremad keskkonna, kliima, loomade heaolu ja antimikroobikumiresistentsusega seotud eesmärgid, säilitades või võttes vastu riiklikke õigusakte, mis lähevad kaugemale liidu õiguses sätestatud vastavatest miinimumnõuetest, võiks selliste nõuete mõju asjaomaste põllumajandustootjate finants- ja majanduslikule olukorrale olla piiratud; seega tuleb muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 70 lõiget 3, et võimaldada liikmesriikidel anda toetust seoses kohustustega, mis aitavad täita siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslike nõudeid, mis lähevad kaugemale liidu õiguses sätestatud miinimumnõuetest, olenemata sellest, kas need nõuded on uued või juba kehtivad. Lisaks peaks põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste jaoks toetuse andmise perioodi piirangu kaotamine lihtsustama liikmesriikide selliste kohustuste haldamist, kuna see peaks vähendama vajadust teha käesoleval programmitöö perioodil ÜPP strateegiakavades sekkumiste muudatusi, mis on tingitud selliste siseriiklike õigusaktide muutmisest või 24-kuulise perioodi möödumisest, mille jooksul võib toetust anda kohustustele, mis aitavad kaasa selliste siseriiklike õigusaktide järgimisele.
- (26) Kogemused on näidanud, et ÜPP strateegiakavades HPK 2. standardi alusel sätestatud nõuded on tekitanud põllumajandustootjatele ja liikmesriikidele suuri probleeme, eelkõige on süsinikurikaste muldade kaitse tagamisel sattunud ohtu asjaomaste põllumajandustootjate majanduslik elujõulisus. Teatavate HPK 2. standardiga kehtestatud nõuete, näiteks tootmise piiramise nõuete täitmine võib olla põllumajandustootjatele kulukas ja oluliselt piirata nende suutlikkust oma maa kasutust muuta või kohandada. Lisaks mõjutab HPK 2. standard mõne liikmesriigi põllumajandustootjaid rohkem kui teisi, kuna märg- ja turbaalade osakaal liikmesriikide territooriumil on erinev. Säilitades vajaduse korral HPK 2. standardi kohased nõuded, mis on kehtestatud kooskõlas kohustuslike riiklike nõuetega vastavalt käesolevale määrusele, peaks olema võimalik hüvitada põllumajandustootjatele sellest standardist tulenevate kohustuste täitmine. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik jätta HPK 2. standard määruse (EL) 2021/2115 artikli 70 lõike 3 punktis a sätestatud nõudest seoses kõnealuse määruse artiklis 70 põhinevate sekkumistega välja. Nii saaksid liikmesriigid näha oma ÜPP strateegiakavades ette toetust kõnealuse määruse artiklis 70 osutatud sekkumiste raames, et põllumajandustootjad ja teised toetusesaajad, keda HPK 2. standard mõjutab, saaksid täita kõnealuse standardi nõudeid, säilitades samas märg- ja turbaalade kaitse kõrge taseme, eelkõige nende alade CO₂ sidumise potentsiaali.
- (27) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 70 lõike 8 kohaselt peavad liikmesriigid kehtestama hektaripõhise toetuse, kui toetust antakse põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste jaoks või kohustuste jaoks, mille eesmärk on minna üle mahepõllumajandusele või seda säilitada. Selleks et tagada kooskõla kõnealuse määruse artiklis 31 osutatud ökokavade raames antava toetusega, peaks liikmesriikidel olema võimalik anda nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel toetust selliste kohustuste täitmiseks toetusena loomühiku kohta. Et hõlbustada mesinduse puhul keskkonnale kasulikke tegevusi, peaks olema võimalik anda toetust põllumajanduse keskkonna- ja

kliimakohustuste või mahepõllumajandusele ülemineku või mahepõllumajanduse säilitamise kohustuste täitmiseks toetusena mesilaspere kohta. ÜPP strateegiakavades kasutatavate määratluste sidususe tagamiseks peaks nende kohustuste täitmiseks toetuse andmisel kasutatav mesilaspere mõiste olema mesilaspere mõiste, mille komisjon on määratlenud määruse (EL) 2021/2115 artikli 56 punkti b alusel.

- (28) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 72 lõikes 5 on sätestatud eeskirjad selliste lisakulude ja saamata jäänud tulu arvutamiseks seoses toetuse andmisega piirkondlike ebasoodsate tegurite puhul, mis on tingitud teatavatest kohustuslikest nõuetest, mis on rangemad kui asjaomased HPK standardid. See ei hõlma toetuse andmist HPK asjakohastest standarditest tulenevate piirkondlike ebasoodsate tegurite hüvitamiseks. Teatavate HPK 2. standardi alusel kehtestatud nõuete täitmine võib siiski olla põllumajandustootjatele kulukas, kuna märkimisväärsed maakasutuspiirangud on põhjustanud tootmispiiranguid. Selleks et integreerida teatavatest kohustuslikest nõuetest tulenevate piirkondlike ebasoodsate tegurite eest makstavate toetuste arvutamise põhimõtetele kulud, mis on seotud HPK 2. standardi järgimisega, peaks liikmesriikidel olema võimalik lisada sellesse arvutusse HPK 2. standardi nõuetest tulenevad ebasoodsad tegurid.
- (29) Tagamaks, et põllumajandustootjatele jääks rohkem aega ja paindlikkust uute liidu õigusaktidega kohanemiseks üha keerulisemate geopoliitiliste pingete, struktuursete probleemide ja muu hulgas kõrgete energia- ja sisendhindadega seotud majandusraskuste kontekstis, tuleks muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 73 lõiget 5, et pikendada ajavahemikku, mille jooksul võib toetust anda liidu õigusega kehtestatud uute nõuete täitmiseks vajalike investeeringute tegemiseks, 24 kuult 36 kuule alates kuupäevast, mil need nõuded muutuvad põllumajandusliku majapidamise jaoks kohustuslikuks.
- (30) Liidu põllumajandussektor seisab silmitsi demograafiliste raskustega ja vananeva tööjõuga. Kuigi noorte põllumajandustootjate arvu suurendamine on põllumajanduse kestliku tuleviku seisukohast võtmetähtsusega, on noortel põllumajandustootjatel uue majandustegevusega alustamine ja selle arendamine põllumajandussektoris rahaliselt keeruline. Selleks et neil oleks lihtsam tegevust alustada, tuleks uute liidu standardite täitmiseks vajalike investeeringute rahastamiskõlblikkuse perioodi noorte põllumajandustootjate puhul pikendada.
- (31) Liidu toidusüsteemi konkurentsivõime ja kestlikkuse tugevdamiseks on vaja märkimisväärsed investeeringuid ja ettevõtete arendamist. Eelkõige tuleks soodustada selliste väikeste põllumajandusettevõtete arendamist, kus esineb spetsiifilisi probleeme ja mis on eeldatavalt majanduslikult elujõulised. Samas on halduskoormuse vähendamiseks vaja lihtsustada väikestele põllumajandusettevõtetele antava toetusega seotud menetlust. Nende vajaduste rahuldamiseks on asjakohane muuta määruse (EL) 2021/2115 artiklit 75, et lisada väikeste põllumajandusettevõtete arendamine sekkumiste hulka, mida liikmesriigid võivad toetada, ning näha sellise sekkumise jaoks ette 50 000 euro suurune kindlasummaline makse. Järgepidevuse huvides peaksid liikmesriigid kõnealuse määruse artikli 73 lõike 4 punkti b kohaste investeeringute puhul ja kõnealuse määruse artikli 75 kohase ettevõtluse arendamise eesmärgil määratlema väikesed põllumajandusettevõtted ühtemoodi.
- (32) Riskijuhtimismeetmed on põllumajandustootjate vastupanuvõime suurendamisel väga kasulikud ja seetõttu tuleks neid rohkem rakendada. Kogemused on siiski näidanud, et kehtivad eeskirjad on liiga jäigad, et seda sekkumisviisi täielikult ära kasutada. Eelkõige näib, et praegune kahjude arvutamise valem ei ole kohandatud teatavate

toetusesaajate konkreetse olukorraga, näiteks noored põllumajandustootjad, püsiluultuuridega maa-alad või muud põhjendatud juhud, mille puhul ei ole kahjude arvutamise valem asjakohane. Selleks et suurendada määruse (EL) 2021/2115 artikli 76 kohaste riskijuhtimisvahendite kasutuselevõttu ja kasutamist, peaks liikmesriikidel olema suurem paindlikkus kahjude arvutamisel selliste toetusesaajate või põllukultuuride puhul, et võtta arvesse nende konkreetset olukorda.

- (33) Tõhusa abi tagamiseks põllumajandustootjatele, kelle toodangut on kahjustanud loodusõnnetused, ebasoodsad ilmastikutingimused või muud katastroofid, peaks liikmesriikidel olema võimalik kavandada kriisitoetusi mitte ainult otseste sissetulekutoetuste, vaid ka maaelu arengu edendamise sekkumiste kaudu. Selliste toetuse viiside puhul peaks liikmesriikidele jääma piisav paindlikkus sekkumiste kavandamisel. Liikmesriikidel tuleks siiski tagada selliste sekkumiste järjepidevus. Seega peaksid toetuse suunamist ja ergutavat mõju käsitlevad sätted olema samad. Selleks et tagada liidu rahaliste vahendite usaldusväärne finantsjuhtimine, peaksid liikmesriigid tagama, et kogu hüvitis, mida põllumajandustootja saab koos muude liidu või riiklikult rahastatavate toetustega (sealhulgas täiendav riiklik rahastamine), erakindlustuse või muude riskijuhtimiskavadega, ei too kaasa ülemäärast hüvitamist ega topeletrahastamist.
- (34) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 79 lõikes 1 on sätestatud eeskirjad, mille alusel korraldusasutused kehtestavad valikukriteeriumid teatavate sekkumisviiside puhul. Loetelu sekkumisviisidest, mille puhul liikmesriigid peavad kasutama valikukriteeriume, tuleks muuta, et võtta arvesse kõnealuse määruse artiklis 75 osutatud sekkumisviiside muudatusi.
- (35) Määruse (EL) 2021/2015 artiklis 80 on sätestatud ÜPP rahastamisvahendeid käsitlevad normid ja põhimõtted. Kõnealuse määruse artikli 80 lõikega 2 tagatakse rahastamisvahendite osas kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060²⁵ sätetega. Selleks et veelgi tugevdada ÜPP rahastamisvahendite ja muude määrusega (EL) 2021/1060 reguleeritud rahastamisvahendite rakendamise ja kontrolli koostööt, tuleks muuta määruse (EL) 2021/2115 artiklit 80, tagamaks, et rahastamisvahendite kontrollijäljega seotud nõuded on määruces (EL) 2021/2115 ja määruces (EL) 2021/1060 samad.
- (36) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 80 lõikes 3 on sätestatud maksimaalne kohaldatav toetuse kogusumma brutoekvivalent ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste rahastamise korral. Selleks et tagada kooskõla riigiabi andmise üldise korra uute muudatustega vastavalt komisjoni määruse (EL) 2023/2831²⁶ artikli 3 lõikele 2, tuleb ülemmäärast vastavalt suurendada. Lisaks tuleks võrdlusperioodi puhul muuta „eelarveaastad“ „aastateks“, et viia see kooskõlla kõnealuse komisjoni määruse artikli 3 lõikega 2. Seoses käibekapitali jaoks antava

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

²⁶ Komisjoni 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

abiga tegevuste puhul, mis jäävad väljapoole ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisala, kohaldatakse jätkuvalt üldisi riigiabi eeskirju.

- (37) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 80 lõikes 5 on kindlaks määratud kulude rahastamiskõlblikkus, kui toetust antakse rahastamisvahendite kaudu. Selleks et tagada selgus ja võrdne kohtlemine kõigi määrusega (EL) 2021/1060 reguleeritud rahastamisvahendite puhul, tuleks muuta määruse (EL) 2021/2115 artikli 80 lõiget 5, et sätestada rahastamiskõlblikkuse eeskirjad seoses käibemaksuga.
- (38) Määruse (EL) 2021/2015 artiklis 81 on sätestatud eeskirjad ja tingimused, mille alusel saavad liikmesriigid EAFRD eraldised paigutada ümber Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/523²⁷ loodud programmi „InvestEU“. Selleks et tagada määruse (EL) 2021/523 artikli 10a lõike 4 kohaste uute võimaluste täielik kasutamine, tuleks muuta määruse (EL) 2021/2115 artiklit 81.
- (39) Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 83 on sätestatud lihtsustatud kuluvõimaluste arvutamise ja kohaldamise eeskirjad. Investeeringute ja muude maaelu arengu edendamise sekkumiste rakendamise lihtsustamiseks ja hoogustamiseks ning lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamise suurendamiseks peaks olema võimalik kasutada määrusega (EL) 2021/1060 kehtestatud arvutusmeetodeid, ilma et oleks vaja esitada täiendavaid põhjendusi.
- (40) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 86 lõigetes 2 ja 3 on sätestatud eeskirjad ÜPP strateegiakavade muutmise tulenevate kulude rahastamiskõlblikkuse kohta vastavalt EAGFi ja EAFRD osaluse puhul. Selleks et lihtsustada kulude rahastamiskõlblikkuse eeskirju, parandada EAGFi ja EAFRD vahelist koostoimet ning suurendada liikmesriikide paindlikkust ÜPP strateegiakavadesse tehtavate EAGFiga seotud muudatuste jõustumise kuupäevade kindlaksmääramisel, on asjakohane lubada selliste kulude rahastamiskõlblikkust, mis tulenevad ÜPP strateegiakava heakskiidetud strateegilisest muudatusest EAGFi osaluses alates muudatuse jõustumise kuupäevast, mille asjaomane liikmesriik on kehtestanud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 119 lõikega 8, kuid mitte varem kui alates komisjonile muutmistaotluse esitamise kuupäevast. ÜPP strateegiakavade muude EAGFiga seotud muudatuste puhul peaksid kulud olema EAGFi toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud alates kuupäevast, mil komisjonile teatatakse muudatusest, nagu on sätestatud käesoleva määrusega muudetud määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõikes 9. Selleks et tagada kooskõla eeskirjade vahel, mis käsitlevad rahastamiskõlblikkust seoses EAGFi ja EAFRD toetusega selliste erakorraliste meetmete puhul, mis on tingitud loodusõnnetustest, katastroofidest või ebasoodsatest ilmastikutingimustest, peaks olema võimalik sätestada ÜPP strateegiakavades, et EAGFist rahastatavate kulude rahastamiskõlblikkus seoses ÜPP strateegiakavade muudatustega, mis on seotud kõnealuse määruse artiklis 41a osutatud, põllumajandustootjatele otsetoetuste raames makstava täiendava kriisitoetusega, võib alata alates sündmuse toimumise kuupäevast.
- (41) Uute sekkumisviiside piisava rahastamise tagamiseks seoses kriisitoetusega, mis on ette nähtud põllumajandustootjatele pärast määruse (EL) 2021/2115 artiklites 41a ja 78a osutatud loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi või katastroofe, peaks liikmesriikidel olema võimalik reserveerida nende sekkumisviiside jaoks teatav osa nii otsetoetustest kui ka EAFRD vahenditest. Kuid selleks, et tagada piisavate rahaliste

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

vahendite olemasolu muude ÜPP prioriteetide elluviimiseks, peaks kõnealune osa piirduma igale liikmesriigile kättesaadava maksimaalse aastase summaga, mis vastab 3 %-le otsetoetuste ja EAFRD rahastuse kogusummast aastas. Selleks et liikmesriigid eelistaksid kõnealuse määruse artiklis 41a sätestatud ja otsetoetustest rahastatava vahendi kasutamist, peaks maksimaalne aastane summa, mille liikmesriik võib reserveerida sellise sekkumisviisi jaoks, vastama 4 %-le otsetoetuste ja EAFRD rahastuse kogusummast aastas, kui liikmesriik otsustab mitte anda kriisitoetust kõnealuse määruse artikli 78a alusel.

- (42) Võttes arvesse nende eripära, tuleks uued sekkumisviisid, mis on ette nähtud põllumajandustootjatele kriisitoetusena määruse (EL) 2021/2115 artiklis 41a osutatud otsetoetuste raames ja kõnealuse määruse artiklis 78a osutatud maaelu arengu edendamise sekkumiste raames, vabastada kohustusest panustada kõnealuse määruse I lisas loetletud tulemusnäitajatesse.
- (43) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 41a kohaselt põllumajandustootjatele makstavate täiendavate kriisitoetuste täiendav riiklik rahastamine tuleks lisada liikmesriigi ÜPP strateegiakava V lisse.
- (44) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõikes 4 on sätestatud, et komisjon kiidab heaks liikmesriikide esitatud ÜPP strateegiakavade muutmise taotlused. Kõnealuse määruse artikli 119 lõike 9 kohaselt võivad liikmesriigid teha ja kohaldada oma ÜPP strateegiakava elementides seoses kõnealuse määruse III jaotise IV peatüki kohase sekkumisega muudatusi, mille komisjon kiidab heaks koos järgmise muutmistaotlusega. Kogemused on näidanud, et ÜPP strateegiakavade muudatused sisaldavad sageli mitmeid tehnilisi elemente, mistõttu on muudatuste esitamine liikmesriikidel keeruline ja koormav ning põhjustab heakskiitmismenetlustes viivitusi, kuigi kavade strateegiline suunitlus jääb samaks. See takistab ÜPP strateegiakavade õigeaegset ja tõhusat kohandamist muutuva majandusolukorraga ning põllumajandustootjate ja teiste toetusesaajate vajaduste arvestamist liikmesriikides ning mõjutab negatiivselt nende kavade rakendamist. Et muutmismenetlusi lihtsustada ja tõhustada, eelkõige ÜPP strateegiakavade selliste elementide puhul, mis ei ole strateegilist laadi, tuleks komisjoni heakskiitu nõuda üksnes ÜPP strateegiakavade strateegiliste muudatuste puhul. Selleks tuleks määruses (EL) 2021/2115 määratleda ÜPP strateegiakavade oluliste elementide muudatustena käsitatavad strateegilised muudatused, mis mõjutavad märkimisväärselt nende kavade strateegiat ja sekkumisloogikat, sealhulgas rahaeraldise ülekandmine EAFRD ja EAGFi vahel, maksimaalsed ja minimaalsed rahaeraldised ning sihtväärtuste kavade ja finantskavade muudatused. Liikmesriikidel peaks olema võimalik teha ja kohaldada kõiki muid muudatusi oma ÜPP strateegiakavas, kui nad on neist komisjonile teatanud, ning komisjonil ei ole vaja selliseid muid muudatusi heaks kiita.
- (45) Selleks et tagada ÜPP strateegiakavade kooskõla liidu ÜPP õigusraamistikuga, peaks komisjonil olema õigus esitada teatatud muudatuste suhtes vastuväiteid, kui ta leiab, et need muudatused ei ole kooskõlas määrusega (EL) 2021/2115, määrusega (EL) 2021/2116 või nende alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega. Selleks et tagada põllumajandustootjatele ja teistele toetusesaajatele õiguskindlus, peaksid liikmesriigid, kui nad on saanud vastuväite teatatud muudatuse kohta, seda muudatust mitte kohaldama ja eemaldama sellise muudatuse komisjonile esitatud muudetud ÜPP strateegiakavast. Selliste muudatustega seotud kulud ei tohiks samuti olla rahastamiskõlblikud vastavalt kas EAFG või EAFRD toetuse saamiseks. Kogemused näitavad, et liikmesriikide poolt ÜPP strateegiakavadesse esitatavad muudatused võivad olla keerukad ja arvukad. Seepärast peaks komisjonile jääma

mõistlik ajaperiood teatatud muudatuste hindamiseks ja vajaduse korral liikmesriikidele vastuväidete esitamiseks. Liikmesriikidel peaks olema võimalus esitada muudatused, mille kohta komisjon esitas vastuväiteid, heakskiitmiseks käesoleva määrusega muudetud määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõikes 2 osutatud strateegilise muutmise taotluse osana, tagamaks, et need muudatused jõustuvad õiguslikult üksnes juhul, kui need on kooskõlas määrusega (EL) 2021/2115 ja määrusega (EL) 2021/2116 ning neil põhinevate delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega.

- (46) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõike 8 kolmandas lõigus on sätestatud, et liikmesriigid määravad kindlaks EAGFiga seotud ÜPP strateegiakavade muudatuste jõustumise kuupäeva, mis on hilisem kui komisjoni poolt muutmise taotlusele heakskiidu andmise kuupäev. Selleks et suurendada liikmesriikide paindlikkust ÜPP strateegiakavade EAGFiga seotud strateegiliste muudatuste jõustumise kuupäevade kehtestamisel ning suurendada koostöötet ÜPP strateegiakavade EAGFiga seotud strateegiliste muudatuste ja EAFRDga seotud muudatuste suhtes kohaldatavate eeskirjade vahel, peaks liikmesriikidel olema võimalik kehtestada ÜPP strateegiakavade strateegiliste muudatuste jõustumise kuupäev selliselt, et see jääks komisjonile käesoleva määrusega muudetud määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõikes 2 osutatud strateegilise muudatuse heakskiitmise taotluse esitamise kuupäeva ja komisjoni poolt muutmistaotluse heakskiitmise kuupäeva vahele.
- (47) Määruse (EL) 2021/2115 artikliga 120 tagatakse, et ÜPP strateegiakavasid ajakohastatakse, et võtta arvesse muudatusi, mis on tehtud kõnealuse määruse XIII lisas loetletud keskkonna- ja kliimaalastes seadusandlikesse aktidesse, mille eesmärkide saavutamisele ÜPP strateegiakavad peaksid kaasa aitama ja millega need peaksid olema kooskõlas. Selleks peavad liikmesriigid hindama, kas nende ÜPP strateegiakava tuleks muuta, ja esitama vajaduse korral muutmistaotluse, kui mõnda õigusakti muudetakse. Et vältida tarbetuid haldusmenetlusi ÜPP strateegiakavade rakendamise hilises etapis, tuleks määruse (EL) 2021/2115 artikkel 120 välja jätta.
- (48) Määruse (EL) 2021/2115 artiklit 122 tuleks kohandada, et kajastada kõnealuse määruse artikli 119 muudatusi, mis on tehtud käesoleva määrusega.
- (49) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 124 lõiget 4 tuleks muuta, et seirekomitee saaks esitada oma arvamuse kõigi EAGFiga seotud muudatuste jõustumise kuupäeva kohta, tagamaks, et põllumajandustootjatel ja toetusesaajatel on piisavalt aega kavandatud muudatusi arvesse võtta.
- (50) Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 134 on sätestatud iga-aastaste tulemusaruannete sisu ja menetlust käsitlevad nõuded, mis on määruse (EL) 2021/2116 artiklis 54 osutatud iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise aluseks. Pidades silmas iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluse kaotamist käesoleva määrusega, tuleks neid nõudeid muuta, et jätta välja üksnes selle menetluse jaoks nõutav teave, näiteks teave tegelike ühikusummade kohta ja põhjendused, mille peavad esitama liikmesriigid, kui tegelikud ühikusummad ületavad ÜPP strateegiakavades sätestatud vastavaid kavandatud ühikusummasid.
- (51) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 134 lõiget 7 on vaja selgitada, et tugevdada seost iga-aastase tulemusaruande ja kõnealuse määruse artiklis 135 osutatud iga kahe aasta tagant toimuva tulemuslikkuse hindamise vahel seoses sellega, et iga-aastasessse tulemusaruandesse tuleb iga kahe aasta tagant toimuva tulemuslikkuse hindamise jaoks lisada vahe-eesmärkidest mahajäämuse põhjendused.

- (52) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 134 lõike 13 kohaselt võib komisjon esitada tähelepanekuid vastuvõetavate iga-aastaste tulemusaruannete kohta ühe kuu jooksul pärast nende esitamist. Kogemused on näidanud, et kõnealuse määruse artikli 134 lõike 3 kohast iga-aastase tulemusaruande vastuvõetavuse hindamist ja esitatud iga-aastase tulemusaruande põhjalikku hindamist ei saa teha paralleelselt. Seepärast on vaja kõnealuse määruse artikli 134 lõikes 13 osutatud kuupäev, millest alates arvestatakse tähelepanekute esitamise tähtaega, muuta kuupäevaks, mil iga-aastane tulemusaruanne muutub vastuvõetavaks vastavalt kõnealuse määruse artikli 134 lõikele 3.
- (53) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 41a kohaselt põllumajandustootjatele makstavate täiendavate kriisitoetuste täiendava riikliku rahastamise suhtes tuleks kohaldada samu eeskirju kui maaelu arengu edendamiseks antava täiendava riikliku rahastamise suhtes.
- (54) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 159 kohaselt peab komisjon vaatama läbi kõnealuse määruse XIII lisas esitatud seadusandlike aktide loetelu ja tegema seadusandlikud ettepanekud, et lisada sellesse loetellu täiendavaid seadusandlikke akte. Pidades silmas kõnealuse määruse artikli 120 väljajätmist, tuleks kõnealuse määruse artikkel 159 välja jätta, et tagada sidusus ja stabiilsus ning et ametiasutused, põllumajandustootjad ja muud toetusesaajad saaksid ÜPP strateegiakavasid jätkuvalt rakendada.
- (55) Määruse (EL) 2021/2115 I lisas on sätestatud kõnealuse määruse artikli 7 kohased mõju-, tulemus- ja väljundnäitajad. Kõnealuse määruse I lisas esitatud tabel „Iga-aastane tulemuslikkuse kontrollimine ja heakskiitmine – VÄLJUND“ tuleks asendada, et lisada väljundnäitajad, mis on seotud uute ja muudetud sekkumisviisidega, ning võtta arvesse määruse (EL) 2021/2116 artiklis 54 sätestatud iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise väljajätmist käesoleva määrusega.
- (56) Määruse (EL) 2021/2115 II lisas on loetletud WTO põllumajanduslepingu 2. lisa asjakohased punktid (nn roheline kast) kõnealuse määruse iga sekkumisliigi kohta. Uued sekkumisviisid, mis on ette nähtud põllumajandustootjatele kriisitoetusena määruse (EL) 2021/2115 artiklis 41a osutatud otsetoetuste raames ja kõnealuse määruse artiklis 78a osutatud maaelu arengu edendamise sekkumiste raames, tuleks seega lisada kõnealusesse lisse.
- (57) Määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud HPK 1. standardi eesmärk on püsirohumaa säilitamine süsinikuvaru säilitamiseks, võttes aluseks püsirohumaa ja põllumajandusmaa suhtarvu riiklikul, piirkondlikul, allpiirkondlikul, põllumajanduslike majapidamiste rühma ja põllumajandusliku majapidamise tasandil 2018. võrdlusaastaga võrreldes, kusjuures suurim vähenemine võrdlusaastaga võrreldes on 5 %. Põllumajandusettevõtetes, eeskätt loomakasvatussektoris, võivad programmitöö perioodil 2023–2027 toimuda struktuurimuutused. Nende muutustega võivad kaasneda kiired muutused maakasutuses põllumajandusettevõtte tasandil, eelkõige selleks, et leevendada kliimamuutuste mõju sööda ja kuivsööda kättesaadavusele; see võib olemasolevates andmetes siiski kajastuda alles viivitusega. Sellised struktuurimuutused võivad põllumajandusettevõtetes põhjustada püsirohumaa aastase suhtarvu kõikumisi võrreldes võrdlusaastaga 2018. Neid kõikumisi silmas pidades ja selleks, et hõlbustada HPK 1. standardi rakendamist, tuleks püsirohumaa suhtarvu vähendamise maksimaalset protsendimäära võrreldes võrdlusaastaga 2018 suurendada 10 %-ni, et liikmesriigid saaksid võtta arvesse suundumisi programmitöö perioodil 2023–2027 ja põllumajandusettevõtete vajadusi, eelkõige loomakasvatussektoris.

- (58) Määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud HPK 4. standardi eesmärk on jõgede kaitse reostuse ja äravoolu eest vooluveekogude äärde puhverribade rajamisega. Kogemused on näidanud, et liikmesriikidel peaks olema võimalus viia kõnealuses HPK standardis kasutatud mõiste „vooluveekogu“ määratlus kooskõlla vooluveekogu määratlusega liikmesriikide siseriiklikes õigusaktides, sealhulgas liidu õigusakte rakendavates siseriiklikes õigusaktides, mis on osa kõnealuse määruse III lisas loetletud kohustuslikest majandamisnõuetest. Liikmesriikide poolt HPK 4. standardi kohaldamisel kasutatav vooluveekogu määratlus peaks siiski olema kooskõlas kõnealuse HPK standardi peamise eesmärgiga, eelkõige selleks, et vähendada ohtu, et HPK standardi kohaldamisalast jäetakse välja väiksemad vooluveekogud, mis võivad kanda reostust allavoolu.
- (59) Avalike põllumajandusteabesüsteemide koostalitlusvõime, sealhulgas andmevahetuse sujuvamaks muutmine toob mitmesugust tegevuslikku, statistilist ja poliitikaga seotud kasu, nagu väiksem andmekogumiskoormus ja suurem tõhusus, andmete automatiseeritud integreerimine ja valideerimine, andmete suurem täpsus ja usaldusväärsus, tõhusam poliitika järelevalve ja koostöö liikmesriikides. Koordineeritud struktuuri puudumine liikmesriikide tasandil ning liikmesriikidevahelised erinevused digipöörde edenemises pärsivad aga koostalitlusvõime tõhusat rakendamist ja sellest saadavat kasu. Kooskõlas komisjoni teatisega „Põllumajanduse ja toidu visioon“, milles rõhutatakse põhimõtet „kogu üks kord, kasuta mitu korda“, peaksid liikmesriigid tagama, et ÜPP rakendamise, seire ja hindamise eest vastutavad asutused koguvad andmeid ainult üks kord ja kasutavad neid korduvalt, et põllumajandustootjad ei peaks mitu korda samu andmeid esitama.
- (60) Selleks et saavutada ja säilitada ÜPP rakendamiseks, seireks ja hindamiseks kasutatavate infosüsteemide koostalitlusvõime ning sujuv andmevahetus selliste infosüsteemide vahel põllumajandustootjate ja teiste ÜPP toetusesaajate ja haldusasutuste ning võimalik, et ka laiemalt majanduse huvides, ning võttes arvesse Euroopa andmestrategie²⁸ ja muid asjakohaseid ELi ja riiklike algatusi, nagu ühine Euroopa põllumajandusandmeruum ja Koostalitleva Euroopa määrus,²⁹ peaks iga liikmesriik määrama ühe asutuse, kes vastutab meetmeid ja tegevusi sisaldava tegevuskava koostamise ja rakendamise eest. Seepärast peaks määratud asutus tegema asjakohasel juhul koostööd teiste riiklike asutuste ning liidu institutsioonide ja organitega. Selleks et komisjon saaks võtta õigeaegseid ja asjakohaseid järelemeetmeid, peaksid liikmesriigid esitama komisjonile oma tegevuskavad. Komisjonil peaks olema võimalus esitada märkusi liikmesriikide esitatud tegevuskavade kohta, et tagada riiklike põllumajandusteabesüsteemide sidusus ja koostalitlusvõime. Ühtlustamata lähenemisviis digitaalsetele identifikaatoritele või andmeajamisvahetussüsteemidele takistab koostalitlusvõime parandamist. Seepärast peaksid liikmesriigid kaaluma ühtse digiidentiteedi raamistiku loomist ning vastavusse viimist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 910/2014,³⁰ sealhulgas seoses füüsilistele ja juriidilistele

²⁸ KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Euroopa andmestrategia“, COM(2020) 66 final.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2024. aasta määrus (EL) 2024/903, millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus (Koostalitleva Euroopa määrus) (ELT L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>)

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteensuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks

isikutele mõeldud Euroopa digiidentiteedikukruga. Liikmesriigid peaksid koostama ja rakendama tegevuskava, mis põhineb nende konkreetsel olukorral ja vajadustel, ning tagama, et see sisaldab meetmeid, mis on vajalikud avalike põllumajandusteabesüsteemide koostalitlusvõime saavutamiseks ja säilitamiseks, ning nende meetmete rakendamise ajakava. Asutuse määramist ning tegevuskava koostamist ja rakendamist ei tohiks käsitada määruse (EL) 2021/2116 artikli 2 punktis c osutatud liidu põhinõuetena.

- (61) Põllumajandusreservi rakendamisel saadud kogemused on näidanud, et reserv on asjakohane kriisi korral, et pakkuda toetust mõjutatud põllumajandustootjatele ja et turgude tasakaal taastuks. Viimastel aastatel on seda siiski üha enam kasutatud loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tõttu otsesest kahju kandnud põllumajandustootjate olukorra leevendamiseks, kuigi selle algne eesmärk oli keskenduda turuhäirete mõju kompenseerimisele ja leevendamisele. Võttes arvesse liidu põllumajandussektori kasvavaid probleeme, sealhulgas kaubanduspingeid, geopoliitilist ebakindlust ja loomaterviseküsimate suurenenud kaudset mõju turu tasakaalule, näib olevat põhjendatud suunata reserv ümber selle algsele eesmärgile. Põllumajandustootjatele loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide, näiteks taimede, loomade ja nendest saadud toodete füüsilist hävimist põhjustanud sündmuste otsese mõju hüvitamisega peaksid tegelema liikmesriigid, kes vastutavad usaldusväärsete riski- ja kriisijuhtimisstrateegiate väljatöötamise eest, kasutades selleks oma ÜPP strateegiakavade kohaseid rahalisi vahendeid, sealhulgas käesoleva määrusega loodud uusi vahendeid. Põllumajandusreservist tuleks jätkuvalt rahastada meetmeid, millega tasakaalustatakse negatiivset mõju, mida avaldavad põllumajandustootjatele turuhäired, näiteks mõjutades hindu, kulusid või müüki, ka siis, kui need tekivad loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide kaudse tagajärjena.
- (62) Määruse (EL) 2021/2116 artikli 21 lõiget 1 ja artikli 32 lõiget 8, kus on sätestatud vastavalt igakuiseid ja vahemakseid käsitlevad eeskirjad, tuleks muuta, et võtta arvesse kõnealuse määruse artiklis 54 sätestatud iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise väljajätmist käesoleva määrusega. Lisaks tuleks muuta ka määruse (EL) 2021/2116 artikli 21 lõiget 2, tagamaks, et pärast käesoleva määrusega määruse (EL) 2021/2115 artikli 86 lõikesse 2 ja artikli 119 lõikesse 8 tehtud muudatusi deklareeritakse komisjonile kulud, mis muutuvad EAGFi toetuse saamiseks rahastamiskõlblikeks alates muudatuse jõustumise kuupäevast, mis eelneb muudatuse heakskiitmisele komisjoni poolt, kuid on pärast kuupäeva, mil muutmistaotlus komisjonile esitati, alles pärast seda, kui komisjon on muudatuse kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõikega 10 heaks kiitnud. Selleks peaks olema võimalik deklareerida kulusid, mida ei saa asjaomasel kuul deklareerida, kuna muudatus ei ole veel heaks kiidetud, sama eelarveaasta järgnevatel kuudel või hiljemalt kõnealuse eelarveaasta raamatupidamise aastaaruandes, mis saadetakse komisjonile kõnealusele eelarveaastale järgneva aasta 15. veebruariks. Muudatuse jõustumise kuupäeva kindlaksmääramisel ja tagamaks, et kõik muudatusest tulenevad kulud seoses toetusesaajatele juba tehtud maksetega, on võimalik asjaomase eelarveaasta jooksul veel deklareerida, peaksid liikmesriigid võtma arvesse määruse (EL) 2021/2115 artiklis 119 sätestatud heakskiitmismenetluse tähtaegu.

- (63) Määruse (EL) 2021/2116 artiklit 40 maksete peatamise kohta seoses iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmisega, tuleb muuta, et võtta arvesse kõnealuse määruse artiklis 54 sätestatud iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise väljajätmist käesoleva määrusega.
- (64) Määruse (EL) 2021/2116 artiklis 53 on sätestatud, et komisjon võtab kõnealuse määruse artikli 9 lõike 3 esimese lõigu punktides a ja d osutatud teabe alusel rakendusaktidega vastu otsuse akrediteeritud makseasutuste raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta seoses kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 2 ja artiklis 6 osutatud kuludega. Määruse (EL) 2021/2116 artiklit 53 tuleks muuta, et võtta arvesse kõnealuse määruse artiklis 54 sätestatud iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise väljajätmist käesoleva määrusega.
- (65) Määruse (EL) 2021/2116 artiklis 54 on sätestatud, et kui kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 2 ja artiklis 6 osutatud kuludele, mis vastavad määruse (EL) 2021/2115 III jaotises osutatud sekkumisele, ei ole määruse (EL) 2021/2116 artikli 9 lõikes 3 ja artiklis 10 ning määruse (EL) 2021/2115 artiklis 134 osutatud iga-aastases tulemusaruandes esitatud vastavat väljundit, peab komisjon enne asjaomasele eelarveaastale järgneva aasta 15. oktoobrit vastu võtma rakendusaktid, milles määratakse kindlaks summad, mille võrra liidu rahastamist vähendatakse (edaspidi „iga-aastane tulemuslikkuse kontrollimine ja heakskiitmine“). Iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise rakendamise esimesel aastal ning selle teise aasta ettevalmistamise käigus saadud kogemused näitavad, et kohustus ette valmistada ja esitada iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise jaoks vajalikku teavet ning kontrollimise ja heakskiitmise menetlus tekitab liikmesriikidele ebaproportsionaalset halduskoormust. Liikmesriikide halduskoormuse leevendamiseks tuleks määruse (EL) 2021/2116 artiklis 54 sätestatud iga-aastane tulemuslikkuse kontrollimine ja heakskiitmine kaotada. Kõnealuse määruse artikli 37 lõike 1 punkti b alapunktis i sätestatud nõue, et makseasutuste kantud kulud peavad vastama asjakohasele väljundile, on hõlmatud kõnealuse määruse artiklis 55 osutatud vastavuse kontrolliga.
- (66) Määruse (EL) 2021/2116 artikli 37 lõike 1 punkti b alapunkti ii kohast nõuet, et kulud on kantud kooskõlas kohaldatavate juhtimissüsteemidega, kontrollivad makseasutused ja igal aastal sertifitseerimisasutused ning komisjon, vaadates järeldustel põhinevate järeelmeetmete osana läbi sertifitseerimisasutuse arvamused ja aruanded, ja samuti kõnealuse määruse artiklis 55 osutatud vastavuse kontrolli käigus. Need menetlused annavad vajaliku kindluse, et tegelikud väljundid saavutatakse kooskõlas liidu õigusaktidega. Koos määruse (EL) 2021/2115 artiklis 135 osutatud iga kahe aasta tagant toimuva tulemuslikkuse hindamisega tagavad need menetlused ka selle, et liikmesriigid saavutavad kõnealuse määruse artikli 109 lõike 1 punktis a osutatud vahe-eesmärgid ja sihtväärtused, mille liikmesriigid on oma ÜPP strateegiakavades tulemusüsteemide osana kehtestanud. Seepärast tuleks määruse (EL) 2021/2116 artikkel 54 välja jätta.
- (67) Õigusnormide rikkumise ja finantskorrektsioonide kontekstis tuleb saavutada rahastamisvahendite täiendav kooskõla ÜPP ja muude eelarve jagatud täitmise raames võetavate poliitikameetmete vahel, kui rahastamisvahendeid rakendavad asutused tõendavad, et teatavad meetmed on kumulatiivselt täidetud. Seepärast tuleb määruse (EL) 2021/2116 artiklit 57 muuta, et tagada kooskõla määruse (EL) 2021/1060 artikli 103 lõikega 6.

- (68) Põllumajandustootjad on korduvalt teatanud sellest, et neid kontrollitakse aasta jooksul mitu korda. Liikmesriikidel on juba võimalus koondada mitu kontrolli üheks kontrollkäiguks. Selleks et vähendada kohapealsete kontrollkäikude arvu põllumajandusettevõtte kohta ja seeläbi leevendada toetusesaajate halduskoormust, ei tohiks liikmesriigid võimaluse korral valida toetusesaajat, kes on selleks aastaks juba välja valitud kohapealse kontrolli jaoks, välja arvatud juhul, kui asjaolud nõuavad teist kontrolli, et tagada liidu finantshuvide kaitse. Lisaks ei tohiks selline vähendamine mõjutada kontrollide taset. Seetõttu tuleks määruse (EL) 2021/2116 artikli 60 lõiget 1 vastavalt muuta.
- (69) Määruse (EL) 2021/2116 artikli 67 lõiget 1 tuleks muuta, et jätta välja viide kõnealuse määruse artiklis 54 osutatud iga-aastasele tulemuslikkuse kontrollimisele ja heakskiitmisele.
- (70) Rakendamise esimeste aastate põhjal näib olevat üleliigne teha kohapealseid kontrolle sekkumiste puhul, mida jälgitakse Copernicuse Sentineli satelliidiandmetega või muude vähemalt samaväärsete andmetega, kuna see tekitab liikmesriikidele ja põllumajandustootjatele põhjendamatut koormust. Seepärast ei peaks liikmesriigid olema kohustatud tegema selliste toetuskõlblikkuse tingimuste puhul kohapealseid kontrolle, sealhulgas tehnoloogia abil tehtavaid kaugkontrolle. Seetõttu tuleks määruse (EL) 2021/2116 artiklit 72 vastavalt muuta.
- (71) Saadud kogemused näitavad, et maatükkide identifitseerimise süsteemi (LPIS), georuumilise taotluse süsteemi (GSA) ja pinnaseiresüsteemi (AMS) vastavad kvaliteedi hindamised tuleks ühendada. Kuna need süsteemid on omavahel lahutamatu seotud, on keeruline hinnata ühe süsteemi kvaliteeti, arvestamata selle mõju teistele. Lisaks väheneks kvaliteedihindamiste ühendamisel liikmesriikide ametiasutuste töökoormus seoses kontrollimenetluste ja aruandluskohustustega. Peale selle saaksid liikmesriigid teha vajaduse korral ettepaneku võtta üksainus parandusmeede, mis hõlmaks kõiki kolme süsteemi (LPIS, GSA ja AMS), selle asemel et rakendada eraldi meetmeid, suurendades seeläbi nende tõhusust. Selleks tuleks määrusesse (EL) 2021/2116 lisada uus artikkel ja asjaomaseid viiteid tuleks vastavalt muuta.
- (72) Tingimuslikkuse kontrollisüsteemi kohaldamisel, sealhulgas vastavusmenetluste kaudu saadud kogemused on näidanud, et teatavad tingimused on tarbetult jäigad, tekitavad liikmesriikidele põhjendamatut koormust ega suurenda tingimata liidu vahendite kaitset. Selleks et ühtlustada kontrollisüsteemi ja vähendada halduskoormust, säilitades samas süsteemi tulemuslikkuse tingimuslikkuse nõuete täitmise kontrollimisel, tuleks liikmesriikidele võimaldada suuremat paindlikkust oma kontrollisüsteemide kavandamisel. Selleks tuleks kaotada kontrollisüsteemi iga-aastase läbivaatamise nõue ning riskianalüüsis arvesse võetavad tegurid tuleks jätta liikmesriikide otsustada.
- (73) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/1468³¹ muudeti määruse (EL) 2021/2216 artikleid 83 ja 84, et vähendada väikepõllumajandustootjate ja riiklike haldusasutuste koormust seoses tingimuslikkuse kontrolli ja karistustega. Täpsemalt

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1468, millega muudetakse määruseid (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 seoses maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardite, ökokavade, ÜPP strateegiakavade muutmise, ÜPP strateegiakavade läbivaatamise ning kontrollidest ja karistustest vabastamisega (ELT L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

vabastatakse sellega põllumajandustootjad, kelle põllumajandusliku majapidamise maksimumsuurus ei ületa kümmet hektarit põllumajandusmaad, mis on deklareeritud määruse (EL) 2021/2116 artikli 69 lõike 1 kohaselt, tingimuslikkuse kontrollist ja halduskaristuste kohaldamisest tingimuslikkuse nõuete täitmata jätmise korral. Kuid määruse (EL) 2021/2116 artikli 69 lõikes 1 osutatud georuumiline taotlus hõlmab ka muid maa-alasid kui põllumajandusmaa ning põllumajandusmaa arvutamisel esineb tehnilisi piiranguid, kuna mõningad elemendid ja maastikuelemendid võivad jääda mõõtmata ja nende suurus võib aja jooksul varieeruda. Seepärast peaksid erandid põhinema toetuskõlblikul pindalal ja tingimuslikkusega seotud toetusel.

- (74) Lisaks võivad jääda tingimuslikkuse kontrollist ja karistustest vabastamata muud väikesed toetusesaajad kui põllumajandustootjad, näiteks maahaldurid. Määruses (EL) 2021/2116 sätestatud tingimuslikkuse nõuete kontrolliga seotud halduskoormus ja karistuste kohaldamine võib aga ka sellistele toetusesaajatele olla ebaproportsionaalselt suur. Kuna nende toetusesaajate majandatav maa on piiratud ja väikeste toetusesaajate karistused on üldiselt väikesed, võib karistuste kohaldamine samuti põhjustada ebaproportsionaalset koormust liikmesriikide haldusasutustele. Seetõttu tuleks ka muud väikesed toetusesaajad kui põllumajandustootjad vabastada tingimuslikkuse kontrollist ja tingimuslikkuse nõuetega seotud halduskaristuste kohaldamisest. Siiski on oluline, et ÜPP aitaks tingimuslikkuse nõuete kaudu jätkuvalt kaasa määruse (EL) 2021/2115 artikli 6 lõike 1 punktides d, e ja f sätestatud keskkonnanäesmärkide saavutamisele ning tagaks nende nõuete stabiilsuse ühise lähtealusena liikmesriikide ja toetusesaajate jaoks. Seepärast tuleks tingimuslikkuse nõudeid jätkuvalt kohaldada kõigi määruse (EL) 2021/2116 artikli 83 lõikes 1 loetletud toetusesaajate suhtes.
- (75) Määruse (EL) 2021/2116 artikleid 102 ja 103, milles on sätestatud eeskirjad seoses delegeeritud volituste rakendamise ja komiteemenetlusega, tuleks muuta, et võtta arvesse käesoleva määrusega määruse (EL) 2021/2116 muudesse sätetesse tehtud muudatusi, eelkõige kõnealuse määruse artikli 54 väljajätmist.
- (76) Selleks et tagada määruse (EL) 2021/2116 eri sätete sidusus, tuleks kõnealust määrust muuta, et jätta välja viited iga-aastasele tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise menetlusele, eelkõige kõnealuse määruse artiklile 54 ja artikli 40 lõikele 1.
- (77) Määrusi (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (78) Seoses määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 muudatustega, mis tehakse käesoleva määrusega, tuleks kehtestada üleminekusätted, et tagada, et liikmesriikide poolt enne käesoleva määruse jõustumist komisjonile esitatud ÜPP strateegiakavade muutmise taotlused ja muudatustest teatamised kiidetakse heaks kõnealuste muutmistaotluste või teadete esitamise ajal kehtinud menetluste kohaselt.
- (79) Selleks et tagada käesoleva määrusega kehtestatud meetmete sujuv rakendamine ja kiiremas korras vähendada 2025. eelarveaastat käsitleva iga-aastase tulemusaruande koostamises osalevate liikmesriikide ametiasutuste halduskoormust, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (80) Võttes arvesse, et rahalised vahendid on juba eraldatud 2025. aasta põllumajandusreservist ebasoodsatest ilmastikutingimustest ja loodusõnnetustest mõjutatud sektorite jaoks, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL)

2025/441,³² tuleks käesoleva määruse artikli 2 punkti 5 kohaldada alates 2026. põllumajanduslikust eelarveaastast, st alates 16. oktoobrist 2025.

- (81) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725³³ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [...],

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2021/2115 muudatused

Määrust (EL) 2021/2115 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 4 lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„püsirohumaa ja püsikarjamaa (koos „püsirohumaa“)“ – maa, mida kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks kas looduslikult (isekülvi teel) või maaharimise (külvamise) teel ja mis ei ole vähemalt viis aastat või, kui liikmesriigid nii otsustavad, vähemalt seitse aastat, põllumajandusliku majapidamise külvikorraga hõlmatud ning, kui liikmesriigid nii otsustavad, ka maa, mida ei ole vähemalt viis aastat või vähemalt seitse aastat küntud, haritud ega uuendatud eri liiki rohu või muude rohttaimede külvamiseks. See võib hõlmata muid liike, nagu karjatamiseks sobivad põõsad või puud, ning, kui liikmesriigid nii otsustavad, ka muid liike, nagu söödaallikaks olevad põõsad või puud, tingimusel et rohi ja muud rohttaimed jäävad valdavaks.“

- 2) Artikli 10 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Eelkõige peavad käesoleva määruse II lisas asjaomase sekkumisega seoses loetletud WTO põllumajanduslepingu 2. lisa punktide kriteeriumidele vastama baassissetuleku toetus kestlikkuse tagamiseks, täiendav ümberjaotav sissetulekutoetus kestlikkuse tagamiseks, täiendav sissetulekutoetus noortele põllumajandustootjatele, kliima-, keskkonna- ja loomade heaolu kavade ning loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste või katastroofide tagajärjel põllumajandustootjatele otsetoetustena ja maaelu arengu edendamise sekkumisena makstavate kriisitoetuste suhtes. Muu sekkumise puhul on käesoleva määruse II lisas loetletud WTO põllumajanduslepingu 2. lisa punktid soovituslikud ja nende sekkumiste puhul võib selle asemel järgida mõnd WTO põllumajanduslepingu 2. lisa punkti, mida ei ole käesoleva määruse II lisas loetletud, kui seda on ÜPP strateegiakavas täpsustatud ja selgitatud.“

- 3) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui liikmesriik kavatseb suurendada oma kavandatud väljundeid, millele on osutatud käesoleva artikli lõikes 1 ja mis on sätestatud komisjoni poolt heakskiidetud ÜPP

³² Komisjoni 6. märtsi 2025. aasta rakendusmäärus (EL) 2025/441, millega nähakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013 ette erakorraline rahaline toetus ebasoodsatest ilmastikutingimustest ja looduskatastroofidest mõjutatud põllumajandussektoritele Hispaanias, Horvaatias, Küprosel, Lätis ja Ungaris.

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39–98), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>.

strateegiakavas, teatavad nad komisjonile kavandatud muudetud väljundid vastavalt artikli 119 lõikele 9 enne asjaomasele taotlusaastale eelneva aasta 1. jaanuari.“;

b) lõike 5 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Iga asjaomane liikmesriik esitab artikli 119 lõike 9 kohase teate koos käesoleva lõike teises lõigus osutatud vähenduskoeffitsiendiga asjaomasele taotlusaastale eelneva aasta 31. märtsiks.“

4) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavasse tingimuslikkuse süsteemi, mille kohaselt II peatüki alusel otsetoetusi – v.a artiklis 41a osutatud toetusi – saavatele või artiklite 70, 71 ja 72 alusel iga-aastaseid toetusi saavatele põllumajandustootjatele ja teistele toetusesaajatele kohaldatakse halduskaristusi, kui nad ei täida liidu õiguses sätestatud kohustuslikke majandamisnõudeid ning HPK standardeid, mis on kehtestatud ÜPP strateegiakavas, nagu on loetletud III lisas, järgmistes valdkondades:

a) kliima ja keskkond, sealhulgas vesi, muld ja ökosüsteemide elurikkus;

b) rahva- ja taimetervis;

c) loomade heaolu.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Erandina lõikest 1 ei kohaldata tingimuslikkuse süsteemi artiklis 28 osutatud toetuste saajate suhtes.“

5) Artikli 13 lõikesse 1 lisatakse järgmised lõigud:

„Põllumajandustootjad, kelle kogu põllumajanduslik majapidamine on sertifitseeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/848*, loetakse vastavaks käesoleva määruse III lisas loetletud HPK 1., 3., 4., 5., 6. ja 7. standardile.

Oma standardite kehtestamisel võivad liikmesriigid vajaduse korral kehtestada artikli 109 lõike 2 punkti a alapunktis i osutatud elemendid nii, et need oleksid kooskõlas siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslike nõuetega ega läheks neist kaugemale, tingimusel et need olemasolevad riiklikud kohustuslikud nõuded on vastavuses III lisas loetletud HPK standarditega.“

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).“

6) Artikli 14 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid näevad oma ÜPP strateegiakavades hiljemalt alates 1. jaanuarist 2025 ette halduskaristused põllumajandustootjatele ja teistele toetusesaajatele, kes saavad II peatüki kohaseid otsetoetusi, v.a artiklis 41a osutatud toetusi, või artiklite 70, 71 ja 72 kohaseid iga-aastaseid toetusi, kui nad ei täida kohaldatavate töö- ja tööhõivetingimustega seotud nõudeid või tööandja kohustusi, mis tulenevad IV lisas osutatud õigusaktidest.“

7) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva peatüki kohaldamisalasse jäävad sekkumisviisid võivad olla kas tootmiskohustusega sidumata või seotud otsetoetused ja täiendavad kriisitoetused.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Täiendavad kriisitoetused on otsetoetused põllumajandustootjatele pärast loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi või katastroofe.“

8) Artikli 19 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid, kes otsustavad seda sätet kasutada, kohaldavad seda kõikide põllumajandustootjate suhtes, kelle jaoks on asjaomasel aastal olemas mõni riskijuhtimisvahend.“

9) Artikkel 28 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 28

Väikepõllumajandustootjate toetus

„Liikmesriigid võivad anda käesolevas jaos ja käesoleva peatüki 3. jaos osutatud otsetoetuste asemel liikmesriigi poolt kindlaks määratud väikepõllumajandustootjatele kindlasummalist toetust või hektaripõhist toetust. Liikmesriigid kavandavad vastava sekkumise ÜPP strateegiakavas põllumajandustootjate jaoks vabatahtlikuna.

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid ÜPP strateegiakavas otsustada, et esimeses lõigus osutatud toetus väikepõllumajandustootjatele ei asenda otsetoetusi, mida makstakse artikli 31 kohaselt kehtestatud ökokavade toetamiseks.

Esimese lõigu kohane toetus ei ületa 2 500 eurot aastas põllumajandustootja kohta.

Liikmesriigid võivad otsustada kehtestada seoses erinevate pindalakünnistega erinevad kindlasummalised või hektaripõhised toetused.“

10) Artiklit 31 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

1) i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui liikmesriigi õigusega kehtestatakse nõuded, mis lähevad kaugemale liidu õiguses sätestatud vastavatest kohustuslikest miinimumnõuetest, võidakse esimese lõigu punktis b osutatud kohustuste puhul anda toetust kohustuste täitmise eest, mis aitavad kaasa kõnealuste nõuete täitmisele.“;

b) ii) lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid otsustada jätta esimese lõigu punktis a sätestatud nõudest välja käesoleva jaotise I peatüki 2. jao alusel kehtestatud HPK 2. standardi.“;

c) lõiget 7 muudetakse järgmiselt:

i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimesest lõigust võidakse kooskõlas selle lõigu punktiga b makstavaid toetusi kohustuste puhul, mis on seotud loomade heaoluga, antimikroobikumiresistentsuse vastase võitlusega, kliimat säästvate põllumajandustavade ja määruses (EL) 2018/848 sätestatud mahepõllumajandustavadele ja -meetoditele ülemineku või nende säilitamisega, maksta ka iga-aastase loomühikupõhise toetusena.“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust võivad kõnealuse lõigu punkti b kohaselt makstavad toetused asjakohasel juhul olla iga-aastased toetused mesilasperede eest. Selle erandi puhul kohaldatakse artikli 56 punktis b osutatud delegeeritud õigusaktis sätestatud mesilaspere määratlust.“

11) III jaotise II peatükki lisatakse järgmine jagu:

„4. jagu

Täiendavad kriisitoetused

Artikkel 41a

Otsetoetustena makstavad täiendavad kriisitoetused põllumajandustootjatele pärast loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi või kataastroofe

1. Liikmesriigid võivad ette näha täiendavaid kriisitoetusi käesoleva peatüki 2. ja 3. jao kohaste otsetoetuste saajatele, keda on mõjutanud loodusõnnetused, ebasoodsad ilmastikutingimused või kataastroofid. Nende toetuste eesmärk on tagada kõnealuste toetusesaajate põllumajandusliku tegevuse järjepidevus ning nende suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud ja liikmesriikide ÜPP strateegiakavades täpsustatud tingimusi.

2. Käesoleva artikli kohase toetus antakse tingimusel, et liikmesriigi pädev asutus tunnistab ametlikult, et on aset leidnud liikmesriigi määratlusele vastav loodusõnnetus, ebasoodsad ilmastikutingimused või kataastroof ning et need sündmused või määruse (EL) 2016/2031 kohaselt taimehaiguse või -kahjustaja likvideerimiseks või leviku piiramiseks võetud meetmed või komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882* lisas loetletud loomataudide tõrjeks, ennetamiseks või likvideerimiseks võetud meetmed või määruse (EL) 2016/429 artikli 6 lõike 3 ja artikli 259 kohaselt seoses esilekerkiva taudiga võetud meetmed on otseselt põhjustanud kahju, mille tagajärjel on hävinud vähemalt 30 % põllumajandustootja kolme eelneva aasta keskmisest aastatoodangust või eelneva viieaastase perioodi alusel pärast kõige kõrgema ja kõige madalama näitaja väljajätmist arvestatud kolme aasta keskmisest. Kahju arvutatakse kas põllumajandusliku majapidamise tasandil, põllumajandusliku majapidamise asjaomase sektoriga seotud tegevuse tasandil või seoses konkreetse asjaomase maa-alaga.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohane toetus on suunatud loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või kataastroofidest kõige enam mõjutatud põllumajandustootjatele, määraes olemasolevate tõendite alusel kindlaks toetuskõlblikkuse tingimused.

4. Liikmesriigid kehtestavad toodangu vähenemise hüvitamiseks kohaldatavad toetusmäärad. Need määrad on kõrgemad põllumajandustootjate puhul, kes on hõlmatud kindlustusskeemi või muu riskijuhtimisvahendiga. Toodangu vähenemise arvutamiseks võib kasutada indekseid.

5. Liikmesriigid võivad otsustada kaasrahastada toetusi kuni 200 % ulatuses täiendava riikliku rahastamisega vastavalt artikli 115 lõikele 5 ja artiklile 146.

6. Käesoleva artikli alusel toetuse andmisel tagavad liikmesriigid, et käesoleva artikli kohased sekkumised on kooskõlas artiklil 78a põhinevate sekkumistega ning et välditakse ülemäära hüvitamist, mis tuleneb käesoleva artikli kohase sekkumise kombineerimisest muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemidega.

7. Erandina artikli 111 esimesest lõigust ei kohaldata selle sekkumisviisi alusel antava toetuse suhtes kõnealuse lõigu punkte h ja i.

* Komisjoni 3. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1882, milles käsitletakse loetellu kantud taudide kategooriate suhtes teatavate taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade kohaldamist ning millega kehtestatakse

nimekiri liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski kõnealuste loetellu kantud taudide levimisel (ELT L 308, 4.12.2018, lk 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1882/oj).“

12) Artikkel 48 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 48

Planeerimine ja aruandlus rakenduskava tasandil

Artikli 7 lõike 1 punkti a, artiklit 102, artikli 111 punkte g ja h, artikli 112 lõike 3 punkti b ning artiklit 134 kohaldatakse sekkumisviiside suhtes artikli 42 punktides a, d, e ja f osutatud sektorites rakenduskavade tasandil, mitte sekkumistasandil. Selliste sekkumisviiside planeerimine ja aruandlus toimub samuti rakenduskavade tasandil.“

13) Artikli 52 lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Neid piirmäärasid võib suurendada 0,5 protsendipunkti võrra, kui rakenduskava koosneb ühest või mitmest sekkumisest, mis on seotud artikli 46 punktis d, e, f, h, i või j osutatud eesmärkidega, tingimusel et esimeses lõigus sätestatud vastavat protsendimäära ületavat summat kasutatakse üksnes nende sekkumiste rakendamise tulenevate kulude rahastamiseks. Tootjaorganisatsioonide liidu, muu hulgas riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu puhul võib kõnealust sekkumist rakendada tootjaorganisatsioonide liit oma liikmete nimel.“

14) Artiklit 69 muudetakse järgmiselt:

a) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) noorte põllumajandustootjate ja uute põllumajandustootjate tegevuse alustamise, maapiirkondades ettevõtlusega alustamise ja väikeste põllumajandusettevõtete ärilise arendamise toetus;“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„i) maaelu arengu edendamise sekkumisena makstavad kriisitoetused põllumajandustootjatele pärast loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi või kataastroofe.“

15) Artiklit 70 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

b) i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui liikmesriigi õigusega kehtestatakse nõuded, mis lähevad kaugemale liidu õiguses sätestatud vastavatest kohustuslikest miinimumnõuetest, võidakse esimese lõigu punktis b osutatud kohustuste puhul toetust anda kohustuste täitmise eest, mis aitavad kaasa kõnealuste nõuete täitmisele.“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid otsustada jätta esimese lõigu punktis a sätestatud nõudest välja käesoleva jaotise I peatüki 2. jao alusel kehtestatud HPK 2. standardi.“;

c) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Kui käesoleva artikli alusel antakse toetust põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostuste jaoks või kohustuste jaoks, mille eesmärk on üle minna määruses (EL) 2018/848 sätestatud mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele või neid säilitada, kehtestavad liikmesriigid hektaripõhise toetuse või vajaduse korral toetuse mesilaspere kohta, nagu on määratletud käesoleva määruse artikli 56 punktis b osutatud

delegeeritud õigusaktis. Muude kohustuste puhul võivad liikmesriigid kohaldada hektarite asemel muid ühikuid. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid anda käesoleva artikli kohaselt toetust kindlasummalise maksena.

Erandina esimesest lõigust võidakse toetust, mis on seotud kliimat säästvate põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustustega või määruses (EL) 2018/848 sätestatud mahepõllumajandustavadele ja -meetoditele ülemineku või nende säilitamise kohustustega, maksta ka loomühikupõhisena.“

16) Artikli 72 lõikesse 5 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid otsustada lisada arvutusse täiendavad tulud ja saamata jäänud tulu seoses ebasoodsate asjaoludega, mis tulenevad käesoleva jaotise I peatüki 2. jao alusel kehtestatud HPK 2. standardi järgimisest.“

17) Artikli 73 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui liidu õiguse tulemusel kehtestatakse põllumajandustootjatele uued nõuded, võib toetust anda nende nõuete täitmiseks vajalike investeeringute tegemiseks maksimaalselt 36 kuu jooksul alates kuupäevast, mil need nõuded muutuvad põllumajandusliku majapidamise jaoks kohustuslikuks.

Noortele põllumajandustootjatele, kes alustavad esimest korda tegevust põllumajanduslikus majapidamises selle juhina, võib toetust liidu õiguse nõuete täitmiseks tehtavateks investeeringuteks anda maksimaalselt 36 kuu jooksul alates tegevuse alustamise kuupäevast või kuni artikli 75 lõikes 3 osutatud äriplaanis määratletud meetmed on lõpule viidud.“

18) Artiklit 75 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Noorte põllumajandustootjate ja uute põllumajandustootjate tegevuse alustamise, maapiirkondades ettevõtlusega alustamise ja väikeste põllumajandusettevõtete ärilise arendamise toetus“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võivad anda toetust noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamiseks ja maapiirkondades ettevõtlusega alustamiseks, sealhulgas uute põllumajandustootjate tegevuse alustamiseks, ja väikeste põllumajandusettevõtete äriliseks arendamiseks käesolevas artiklis sätestatud ja ÜPP strateegiakavades täpsustatud tingimustel, et aidata kaasa ühe või enama artikli 6 lõigetes 1 ja 2 sätestatud erieesmärgi saavutamisele.“;

c) lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt:

„d) liikmesriikide määratlusele vastavate väikeste põllumajandusettevõtete äriline arendamine vastavalt artikli 73 lõike 4 teise lõigu punktile b.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid annavad toetust kindlasummaliste maksete või rahastamisvahendite vormis või neid kahte kombineerides. Toetus piirdub järgmiste summadega:

a) abi ülemmäär 100 000 eurot lõike 2 punktides a, b ja c osutatud tegevuste jaoks;

a) abi ülemmäär 50 000 eurot lõike 2 punktis d osutatud tegevuste jaoks.

Toetust võidakse diferentseerida objektiivsete kriteeriumide alusel.“

19) Artikli 76 lõike 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid tagavad, et toetust antakse üksnes selleks, et katta kahju, mis ületab künnise, milleks on vähemalt 20 % põllumajandustootja kolme eelneva aasta keskmisest aastatoodangust või sissetulekust või eelneva viieaastase perioodi alusel pärast kõige kõrgema ja kõige madalama näitaja väljajätmist arvestatud kolme aasta keskmisest. Sektori tootmisriski juhtimise vahendite abil arvutatakse kahjud kas põllumajandusliku majapidamise tasandil, põllumajandusliku majapidamise asjaomase sektoriga seotud tegevuse tasandil või seoses konkreetse kindlustatud maa-alaga.

Püsiluultuuride puhul ja muudel põhjendatud juhtudel, mille puhul esimeses lõigus osutatud arvutusmeetodid ei ole asjakohased, võivad liikmesriigid hinnata kahju põllumajandustootja keskmise aastatoodangu või sissetuleku alusel ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kaheksat aastat; seejuures arvatakse välja kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja.

Liikmesriigid võivad kohaldada noorte põllumajandustootjate ja uute põllumajandustootjate kahjude arvutamiseks asjakohast alternatiivset hinnangut.“

20) III jaotise IV peatüki 1. jaosse lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 78a

**Maaelu arengu edendamise sekkumisena makstavad kriisitoetused
põllumajandustootjatele pärast loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi või
katastroofe**

1. Liikmesriigid võivad anda kriisitoetusi aktiivsetele põllumajandustootjatele, keda on mõjutanud loodusõnnetused, ebasoodsad ilmastikutingimused või katastroofid. Nende toetuste eesmärk on tagada kõnealuste põllumajandustootjate põllumajandusliku tegevuse järjepidevus ning nende suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud ja liikmesriikide ÜPP strateegiakavades täpsustatud tingimusi.

2. Käesoleva artikli kohast toetust antakse tingimusel, et liikmesriigi pädev asutus tunnistab ametlikult, et on aset leidnud liikmesriigi määratlusele vastav loodusõnnetus, ebasoodsad ilmastikutingimused või katastroof ning et need sündmused või määruse (EL) 2016/2031 kohaselt taimehaiguse või -kahjustaja likvideerimiseks või leviku piiramiseks võetud meetmed või komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 lisas loetletud loomataudide ennetamiseks või likvideerimiseks võetud meetmed või määruse (EL) 2016/429 artikli 6 lõike 3 ja artikli 259 kohaselt seoses esilekerkiva taudiga võetud meetmed on otseselt põhjustanud kahju, mille tagajärjel on hävinud vähemalt 30 % põllumajandustootja kolme eelneva aasta keskmisest aastatoodangust või eelneva viieaastase perioodi alusel pärast kõige kõrgema ja kõige madalama näitaja väljajätmist arvestatud kolme aasta keskmisest. Kahju arvutatakse kas põllumajandusliku majapidamise tasandil, põllumajandusliku majapidamise asjaomase sektoriga seotud tegevuse tasandil või seoses konkreetse asjaomase maa-alaga.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohane toetus on suunatud loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või katastroofidest kõige enam mõjutatud põllumajandustootjatele, määrates olemasolevate tõendite alusel kindlaks toetuskõlblikkuse tingimused.

4. Liikmesriigid kehtestavad toodangu vähenemise hüvitamiseks kohaldatavad toetusmäärad. Need määrad on kõrgemad põllumajandustootjate puhul, kes on hõlmatud kindlustusskeemi või muu riskijuhtimisvahendiga. Toodangu vähenemise arvutamiseks võib kasutada indekseid.

5. Käesoleva artikli alusel toetuse andmisel tagavad liikmesriigid, et käesoleva artikli kohased sekkumised on kooskõlas artiklil 41a põhinevate sekkumistega ning et välditakse ülemäärast

hüvitamist, mis tuleneb käesoleva artikli kohase sekkumise kombineerimisest muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemidega.

6. Erandina artikli 111 esimesest lõigust ei kohaldata selle sekkumisviisi alusel antava toetuse suhtes kõnealuse lõigu punkte h ja i.“

21) Artikli 79 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Pärast artiklis 124 osutatud seirekomisjoniga (edaspidi „seirekomisjon“) konsulteerimist kehtestavad riiklik korraldusasutus, asjakohasel juhul piirkondlikud korraldusasutused või määratud vahendusasutused valikukriteeriumid järgmisel viisil toimuva sekkumise puhul: investeringud, noorte põllumajandustootjate ja uute põllumajandustootjate tegevuse alustamine ning maapiirkondades ettevõtlusega alustamise ja väikeste põllumajandusettevõtete ärilise arendamise toetus, koostöö, teadmiste vahetamine ja teabe levitamine. Nende valikukriteeriumide eesmärk on tagada taotlejate võrdne kohtlemine, rahaliste vahendite tõhusam kasutamine ja toetuse suunamine vastavalt sekkumise eesmärgile.“

22) Artiklit 80 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui toetust antakse rahastamisvahendite vormis, kohaldatakse mõisteid „rahastamisvahend“, „finantstoode“, „vahendite lõplik saaja“, „valdusfond“, „erifond“, „finantsvõimendus“, „koefitsient“, „halduskulud“ ja „haldustasud“, mis on määratletud määruse (EL) 2021/1060 artiklis 2, ja kõnealuse määruse V jaotise II peatüki 2. jao ja XIII lisa punkti II sätteid.“;

b) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste puhul ei tohi vahendite lõplikule saajale antava käibekapitali toetuse kogusumma brutoekvivalent mis tahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 300 000 eurot.“;

c) lõikesse 5 lisatakse järgmine lõik:

„Käibemaks on rahastamiskõlblik investeringute puhul, mida vahendite lõplikud saajad on teinud rahastamisvahendite raames. Kui neid investeringuid toetatakse rahastamisvahenditest, mis on kombineeritud programmist toetuse vormis antava rahastamisega, nagu on osutatud määruse (EL) 2021/1060 artikli 58 lõikes 5, ei ole käibemaks rahastamiskõlblik investeerimiskulude selle osa puhul, mis vastab programmist toetuse vormis antavale rahastamisele, välja arvatud juhul, kui investeerimiskuludelt tasutav käibemaks ei ole liikmesriigi käibemaksuseaduste kohaselt tagastatav.“

23) Artiklit 81 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid võivad artiklis 118 osutatud ÜPP strateegiakava ettepanekus või artiklis 119 osutatud ÜPP strateegiakava muutmise taotluses eraldada InvestEU-le kuni 3 % EAFRD esialgselt eraldisest ÜPP strateegiakavale; see antakse ELi tagatisena või määruse (EL) 2021/523 artiklis 10a osutatud InvestEU rahastamisvahendi raames ja InvestEU nõustamiskeskuse kaudu. ÜPP strateegiakavas esitatakse põhjendus InvestEU kasutamise kohta ning selle panus käesoleva määruse artikli 6 lõigetes 1 ja 2 sätestatud ning ÜPP strateegiakavas välja valitud ühe või mitme erieesmärgi saavutamisse.“;

b) lõike 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lõikes 1 osutatud summat kasutatakse ELi tagatise vastava osa eraldisteks või InvestEU rahastamisvahendist liikmesriigi osa raames antavaks rahastamiseks ja InvestEU

nõustamiskeskuse jaoks pärast määruse (EL) 2021/523 artikli 10 lõikes 3 või artikli 10a lõikes 3 osutatud osaluslepingu sõlmimist. Liidu eelarvelised kulukohustused iga osaluslepingu puhul võib komisjon täita iga-aastaste osamaksetena ajavahemikul 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2027.“;

c) lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui määruse (EL) 2021/523 artikli 10 lõikes 2 või artikli 10a lõikes 2 osutatud osaluslepingut ei ole ÜPP strateegiakavas eraldatud ja käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summa suhtes sõlmitud pärast kõnealuse ÜPP strateegiakava heaks kiitva komisjoni rakendusotsuse vastuvõtmist käesoleva määruse artikli 118 kohaselt, jaotatakse vastav summa ÜPP strateegiakavas ümber pärast liikmesriigi poolt käesoleva määruse artikli 119 kohaselt esitatud muutmistaotluse heakskiitmist.“;

d) lõiked 5, 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

„5. Kui määruse (EL) 2021/523 artikli 10 lõike 4 teises lõigus või artikli 10a lõike 4 teises lõigus osutatud tagatislepingut ei ole 12 kuu jooksul pärast osaluslepingu heakskiitmist sõlmitud, siis osalusleping lõpetatakse või seda pikendatakse vastastikusel kokkuleppel.

Kui liikmesriigi osalemine InvestEUs lõpetatakse, nõutakse vastavad ühisesse eraldisfondi eraldisena makstud või InvestEU rahastamisvahendi raames eraldatud summad sisse sihtotstarbelise sisetuluna vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõikele 5 ja liikmesriik esitab taotluse oma ÜPP strateegiakava muutmiseks, et kasutada sissenõutud summasid ja summasid, mis on eraldatud vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 tulevasteks kalendriaastateks.

Osaluslepingu lõpetamine või muutmine toimub üheaegselt ÜPP strateegiakava asjaomast muudatust heaks kiitva komisjoni rakendusotsuse vastuvõtmisega ning hiljemalt 31. detsembril 2026.

6. Kui määruse (EL) 2021/523 artikli 10 lõike 4 kolmandas lõigus või artikli 10a lõike 4 kolmandas lõigus osutatud tagatislepingut ei ole osaluslepingus kokku lepitud perioodi jooksul nõuetekohaselt rakendatud, kuid tagatislepingu allkirjastamisest ei ole möödas rohkem kui neli aastat, muudetakse osaluslepingut. Liikmesriik võib taotleda, et summasid, mis on käesoleva artikli lõike 1 kohaselt eraldatud ELi tagatisse või InvestEU rahastamisvahendisse ja mis on tagatislepingus kohustustega seotud, kuid ei kata alusvaraks olevaid laene, omakapitaliinvesteeringuid või muid riski kandvaid vahendeid, menetletaks vastavalt käesoleva artikli lõikele 5.

7. Käesoleva artikli kohaselt ELi tagatisse eraldatud summadest tulenevad või nendega seostatavad vahendid tehakse liikmesriigile kättesaadavaks määruse (EL) 2021/523 artikli 10 lõike 5 punkti a kohaselt ja neid kasutatakse rahastamisvahendi või eelarvelise tagatise vormis käesoleva artikli lõikes 1 osutatud sama eesmärgi või samade eesmärkide saavutamise toetamiseks. Käesoleva artikli kohaselt InvestEU rahastamisvahendisse eraldatud summadest tulenevad või nendega seostatavad vahendid tehakse liikmesriigile kättesaadavaks kooskõlas osaluslepinguga ja neid kasutatakse rahastamisvahendi või eelarvelise tagatise vormis sama eesmärgi või samade eesmärkide saavutamise toetamiseks.“

24) Artikli 83 lõikes 2 lisatakse punkti b järele järgmine punkt:

„ba) kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artiklite 54 ja 55 ning artikli 56 lõigete 1 ja 3 kohaselt kehtestatud arvutusmeetoditega;“.

25) Artikli 86 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Kulud, mis muutuvad rahastamiskõlblikuks ÜPP strateegiakava muudatuse tõttu, on EAGFi toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud alates muudatuse jõustumise kuupäevast, mille

asjaomane liikmesriik on kindlaks määranud kooskõlas artikli 119 lõikega 8, kuid mitte varem kui alates komisjonile muutmistaotluse esitamise kuupäevast või artikli 119 lõikes 9 osutatud teate komisjonile esitamise kuupäevast.

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võib ÜPP strateegiakavaga ette näha, et loodusõnnetustest, katastroofidest või ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud erakorraliste meetmete korral võivad artiklis 41a osutatud sekkumistest tulenevate ÜPP strateegiakava muudatustega seotud EAGFi rahastatavad kulud olla rahastamiskõlblikud alates sündmuse toimumise kuupäevast.

3. Kulud, mis muutuvad rahastamiskõlblikuks ÜPP strateegiakava muudatuse tõttu, on EAFRD osaluse jaoks rahastamiskõlblikud alates kuupäevast, mil komisjonile esitatakse muudatuse taotlus, või alates artikli 119 lõikes 9 osutatud teavitamise kuupäevast.

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust ja lõike 4 teisest lõigust võidakse ÜPP strateegiakavas ette näha, et erakorraliste meetmete puhul, mis on tingitud loodusõnnetustest, katastroofidest või ebasoodsatest ilmastikutingimustest või liikmesriigi või piirkonna sotsiaalmajanduslike tingimuste olulisest ja järsust muutumisest, on EAFRDst rahastatavad kulud, mis on seotud ÜPP strateegiakava muutmisega, rahastamiskõlblikud alates kuupäevast, mil asjaomane sündmus toimus.“

26) IV jaotisesse lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 96a

Maksimaalsed rahaeraldised kriisitoetusteks põllumajandustootjatele pärast loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi või katastroofe

1. Iga liikmesriigi puhul on maksimumsumma, mida saab reserveerida artiklites 41a ja 78a osutatud kriisitoetusteks põllumajandustootjatele pärast loodusõnnetusi, ebasoodsaid ilmastikutingimusi või katastroofe, aastas piiratud XV lisa tabelis 1 sätestatud summadega.

Kalendriaastatel 2025 ja 2026 ei tohi artiklis 41a osutatud täiendavate kriisitoetuste aastased kogukulud ületada asjaomaseks kalendriaastaks selle sekkumisviisi jaoks ette nähtud soovituslikku rahaeraldist, mille liikmesriigid on kehtestanud oma rahastamiskavades kooskõlas artikli 112 lõike 2 punktiga a ja mille komisjon on heaks kiitnud kooskõlas artikliga 119. Seda rahalist ülemmäära käsitatakse liidu õiguses kehtestatud rahalise ülemmäärana.

EAFRD kogukulud artiklis 78a osutatud kriisitoetusteks ei tohi ületada selle sekkumisviisi jaoks eelarveaastateks 2026 ja 2027 ette nähtud soovituslike rahaeraldiste summat, mille liikmesriigid on kindlaks määranud oma rahastamiskavades kooskõlas artikli 112 lõike 2 punktiga a ja mille komisjon on heaks kiitnud kooskõlas artikliga 119. Seda rahalist ülemmäära käsitatakse liidu õiguses kehtestatud rahalise ülemmäärana.

2. Erandina lõikest 1 piirdub juhul, kui liikmesriik otsustab mitte rahastada kriisitoetusi vastavalt artiklile 78a, maksimaalne aastane summa, mille asjaomane liikmesriik võib reserveerida artiklis 41a osutatud täiendavateks kriisitoetusteks, aastas XV lisa tabelis 2 sätestatud summadega.

Kalendriaastatel 2025 ja 2026 ei tohi artiklis 41a osutatud täiendavate kriisitoetuste aastased kogukulud ületada asjaomaseks kalendriaastaks selle sekkumisviisi jaoks ette nähtud soovituslikku rahaeraldist, mille liikmesriigid on kehtestanud oma rahastamiskavades kooskõlas artikli 112 lõike 2 punktiga a ja mille komisjon on heaks kiitnud kooskõlas artikliga 119. Seda rahalist ülemmäära käsitatakse liidu õiguses kehtestatud rahalise ülemmäärana.“

27) Artikli 111 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu punkti e ei kohaldata sekkumiste suhtes, mis kuuluvad põllumajandustootjatele otsetoetustena makstavate täiendavate kriisitoetuste sekkumisviisi alla, millele on osutatud artiklis 41a, artikli 55 lõike 1 punktides a ja c–g osutatud mesindussektoris sekkumise viiside suhtes, artikli 58 lõike 1 punktides h–k osutatud veinisektoris sekkumise viiside suhtes, artiklis 77 osutatud koostöösse sekkumise viisi alla kuuluvate kvaliteedikavade teavitus- ja müügiesitamismeetmete suhtes ning artiklis 78a osutatud maaelu arengu edendamise sekkumise raames põllumajandustootjatele kriisitoetusena makstavate sekkumiste suhtes.“

28) Artikli 115 lõike 5 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) III jaotise IV peatükis sätestatud maaelu arengu edendamise sekkumiste jaoks ja põllumajandustootjatele artikli 41a kohaselt makstavate täiendavate kriisitoetustega seotud sekkumiste jaoks ÜPP strateegiakava raames ette nähtud täiendava riikliku rahastamise lühikirjeldus, sealhulgas summad sekkumiste kaupa ja märke vastavuse kohta käesoleva määruse nõuetele;“.

29) Artikkel 119 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 119

ÜPP strateegiakava muutmine

1. Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakava muuta, esitades komisjonile lõike 2 kohased strateegilise muudatuse taotlused või teatades muudatusest komisjonile vastavalt lõikele 9.

2. Liikmesriigid võivad esitada komisjonile taotluse oma ÜPP strateegiakava strateegilisteks muudatusteks. Strateegilised muudatused on ÜPP strateegiakavade järgmised muudatused:

a) muudatused, millega kehtestatakse uued sekkumised või jäetakse sekkumised ÜPP strateegiakavadest välja;

b) muudatused, mis toovad kaasa I lisas märkega „PR“ tähistatud tulemusnäitajate vaheeesmärkide või sihtide muutmise;

c) artikli 17 lõikega 5, artikli 88 lõikega 7, artiklitega 92–98 või artikli 103 lõigetega 1 ja 5 seotud muudatused;

d) ÜPP strateegiakava muudatused artiklis 112 osutatud sihtväärtuste kavades ja rahastamiskavades, sealhulgas muudatused, mis on seotud artiklis 81 osutatud summadega, mis paigutatakse EAFRDst ümber InvestEUsse, EAFRD koguosaluse muudatused sekkumisviiside kaupa kogu ÜPP strateegiakavaga hõlmatud perioodi jooksul või muudatused, mis on seotud artiklis 91 osutatud EAFRD osaluse määradega.

ÜPP strateegiakava strateegiliste muudatuste taotlused peavad olema igakülgsest põhjendatud ja eelkõige kajastama kava muudatuste oodatavat mõju artikli 6 lõigetes 1 ja 2 sätestatud erieesmärkide saavutamisele. Neile lisatakse vastavalt vajadusele muudetud kava koos ajakohastatud lisadega.

3. Komisjon hindab lõikes 2 osutatud strateegiliste muudatuste vastavust käesolevale määrusele ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele ning määrusele (EL) 2021/2116 ning muudatuste tegelikku panust erieesmärkide saavutamisse.

4. Komisjon kiidab ÜPP strateegiakava taotletud strateegilise muudatuse heaks, eeldusel et vajalik teave on esitatud ja strateegiline muudatus on kooskõlas käesoleva määrusega ning määrusega (EL) 2021/2116, samuti nende alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega.

5. Komisjon esitab oma tähelepanekud 30 tööpäeva jooksul alates lõikes 2 osutatud muudatuse taotluse esitamisest. Liikmesriik esitab komisjonile kogu vajaliku lisateabe.

6. ÜPP strateegiakava strateegilise muudatuse taotlus kiidetakse heaks hiljemalt kolm kuud pärast seda, kui liikmesriik on taotluse esitanud.

7. ÜPP strateegiakava strateegilise muudatuse taotluse võib esitada kaks korda kalendriaastas, võttes arvesse võimalikke erandeid, mis on sätestatud käesolevas määruses või mille komisjon määrab kindlaks kooskõlas artikliga 122. Lisaks võib ÜPP strateegiakava perioodi jooksul esitada ÜPP strateegiakava strateegiliseks muudatuseks kolm täiendavat taotlust. Käesolevat lõiget ei kohaldata muudatustaotluste suhtes, mille eesmärk on ÜPP strateegiakava puuduvate elementide esitamine kooskõlas artikli 118 lõikega 5.

ÜPP strateegiakava strateegilise muudatuse taotlust, mis on seotud artikli 17 lõikega 5, artikli 88 lõikega 7 või artikli 103 lõikega 5, ei võeta käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud piirangute puhul arvesse.

8. ÜPP strateegiakava muudatus, mis on seotud artikli 17 lõikega 5, artikli 88 lõikega 7 või artikli 103 lõikega 1, jõustub EAGFi puhul alates selle kalendriaasta 1. jaanuarist, mis järgneb aastale, mil komisjon kava strateegilise muudatuse taotluse heaks kiidab, ja pärast eraldiste vastavat muutmist kooskõlas artikli 87 lõikega 2.

ÜPP strateegiakava muudatus, mis on seotud artikli 103 lõikega 1, jõustub EAFRD puhul pärast seda, kui komisjon on strateegilise muudatuse taotluse heaks kiitnud, ja pärast eraldiste vastavat muutmist kooskõlas artikli 89 lõikega 4.

ÜPP strateegiakava EAGFiga seotud strateegiline muudatus, välja arvatud käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud muudatused, jõustub alates liikmesriigi kindlaksmääratavast kuupäevast, mis ei ole varasem muudatustaotluse komisjonile esitamise kuupäevast. Liikmesriigid võivad strateegilise muudatuse eri elementide puhul kehtestada erineva jõustumiskuupäeva või erinevad jõustumiskuupäevad. Kui strateegiline muudatus võib asetada asjaomased põllumajandustootjad vähem soodsamasse olukorda kui enne seda muudatust, võtavad liikmesriigid muudatuse jõustumise kuupäeva kindlaksmääramisel arvesse, et põllumajandustootjatel ja teistel toetusesaajatel on vaja piisavalt aega muudatuse arvessevõtmiseks. Liikmesriik esitab EAGFiga seotud strateegilise muudatuse kavandatud jõustumiskuupäeva koos käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ÜPP strateegiakava muudatuse taotlusega ning komisjon kiidab selle heaks kooskõlas käesoleva artikli lõikega 10.

9. Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavas igal ajal teha ja kohaldada muid muudatusi kui lõikes 2 osutatud strateegilised muudatused. Nad teatavad nendest muudest muudatustest komisjonile ajaks, mil nad hakkavad neid kohaldama, ja lisavad need muudetud ÜPP strateegiakavasse, mis esitatakse koos järgmise lõike 2 kohase muudatustaotlusega. .

Kui muudatusi tehakse seoses HPK 1. ja 4. standardiga, tagavad liikmesriigid, et sellised muudatused ei sea ohtu keskkonna- ja kliimaeesmärke, mis on seotud püsirohumaa säilitamisega või vooluveekogude kaitsega reostuse eest, ja esitavad selle kohta konkreetse põhjenduse.

Kui komisjon ei esita teatatud muudatuste suhtes vastuväiteid 30 tööpäeva jooksul alates teatamisest, on muudatustel õiguslik toime alates teatamiskuupäevast. Komisjon esitab teatatud muudatusele vastuväite, kui ta leiab, et muudatus ei ole kooskõlas käesoleva määruse ja määrusega (EL) 2021/2116 ning nende alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega.

Teatatud muudatustel, mille kohta komisjon esitas vastuväiteid, ei ole õiguslikku toimet ja liikmesriigid jätavad need käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt esitatud muudetud ÜPP

strateegiakavast välja. Kõnealustest muudatustest tulenevad kulud ei ole EAFRD ega EAGFi toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud. Liikmesriik võib esitada need muudatused komisjonile heakskiitmiseks lõikes 2 osutatud strateegilise muudatuse taotluses. Lõigetes 2–8, 10 ja 11 osutatud strateegiliste muudatuste heakskiitmist käsitlevaid eeskirju kohaldatakse *mutatis mutandis* selliste muudatuste heakskiitmise suhtes, mille suhtes komisjon on käesoleva lõike teise lõigu kohaselt vastuväiteid esitanud. Käesoleva määruse artiklit 121 komisjoni tegevuse tähtaja arvutamise kohta kohaldatakse *mutatis mutandis* selle lõike kohaselt toimuva tegevuse suhtes.

10. Kõik lõikes 2 osutatud ÜPP strateegiakava strateegilised muudatused kiidab komisjon heaks rakendusotsusega, kohaldamata artiklis 153 osutatud komiteemenetlust.

11. Ilma et see piiraks artikli 86 kohaldamist, on lõikes 2 osutatud ÜPP strateegiakavade strateegilistel muudatustel õiguslik toime alles pärast seda, kui komisjon on need heaks kiitnud.

12. Käesoleva artikli kohase muutmise taotlusena või teatamisena ei käsitata kirjavigade või ilmsete vigade parandusi või redaktsioonilisi parandusi, mis ei mõjuta poliitika ega sekkumise rakendamist. Liikmesriik teavitab komisjoni sellistest parandustest.“

30) Artikkel 120 jäetakse välja.

31) Artikli 122 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) muudatustaotluste esitamise ja muudatustest teatamise kord ja tähtjad;“.

32) Artikli 124 lõike 4 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kõik korraldusasutuse ettepanekud ÜPP strateegiakava muutmiseks ning ÜPP strateegiakava EAGFiga seotud muutmissettepaneku puhul muudatuse jõustumise kuupäev, mille korraldusasutus esitab artikli 119 lõike 8 kohaselt.“

33) Artiklit 134 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 asendatakse järgmisega:

„3. Selleks, et iga-aastane tulemusaruanne oleks vastuvõetav, peab see sisaldama kogu lõigetes 4, 5, 7 ja 10 nõutavat teavet. Kui iga-aastane tulemusaruanne ei ole vastuvõetav, teatab komisjon sellest asjaomasele liikmesriigile 15 tööpäeva jooksul alates aruande esitamisest; vastasel juhul loetakse aruanne vastuvõetavaks.“;

b) lõike 5 asendatakse järgmisega:

„5. Lõikes 4 osutatud kvantitatiivne teave hõlmab järgmist:

a) eelmise eelarveaasta lõpuks saavutatud tegelikud väljundid;

b) kogukulud eelarveaasta lõpu seisuga, mis on asjakohased punktis a osutatud väljundite puhul, enne võimalike karistuste või muude vähendamiste kohaldamist, ning EAFRD puhul võttes arvesse määruse (EL) 2021/2116 artikli 57 kohaselt tühistatud või tagasinõutud vahendite ümberjaotamist;

c) punktis b osutatud kogukulude ja punktis a osutatud asjaomaste tegelike väljundite suhtarv (edaspidi „tegelik ühiksumma“);

d) tulemused ja nende erinevus artikli 109 lõike 1 punkti a kohaselt seatud vastavatest vaheeesmärkidest.

Esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud teave esitatakse ÜPP strateegiakavas kooskõlas artikli 111 punktiga h sätestatud ühiksummade kaupa. Väljundnäitajate puhul, mis on I lisas

märgitud kasutamiseks üksnes seireks, esitatakse ainult käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud teave.“;

c) lõige 6 jäetakse välja;

d) lõike 7 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) probleemid, mis mõjutavad ÜPP strateegiakava tulemuslikkust, eelkõige kõrvalekaldeid vahe-eesmärkidest, esitades asjakohasel juhul artiklis 135 osutatud põhjendused ja vajaduse korral kirjeldades võetud meetmeid;“;

e) lõiked 8 ja 9 jäetakse välja;

f) lõike 10 teine lõik jäetakse välja;

g) lõige 13 asendatakse järgmisega:

„13. Komisjon võib esitada tähelepanekuid vastuvõetavate iga-aastaste tulemusaruannete kohta ühe kuu jooksul alates päevast, mil komisjon teavitab liikmesriike nende vastuvõetavusest. Kui komisjon ei esita oma tähelepanekuid nimetatud tähtaja jooksul, loetakse aruanded vastuvõetuks. Artiklit 121 komisjoni tegevuse tähtaja arvutamise kohta kohaldatakse *mutatis mutandis*.“

34) Artikli 146 esimene lõige asendatakse järgmisega:

„Toetust, mida liikmesriigid annavad seoses ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate tegevustega ning mis on ette nähtud täiendava rahastuse andmiseks käesoleva määruse III jaotise IV peatükis sätestatud maaelu arengu edendamise sekkumiste puhul ja põllumajandustootjatele käesoleva määruse artikli 41a kohaselt makstavate täiendavate kriisitoetuste puhul, millele antakse liidu toetust mis tahes ajal ÜPP strateegiakava perioodi jooksul, võib anda üksnes juhul, kui see on kooskõlas käesoleva määrusega ja on lisatud komisjoni poolt heaks kiidetud ÜPP strateegiakava V lisasse.“

35) Artikkel 159 jäetakse välja.

36) I, II ja III lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.

37) Käesoleva määruse II lisas esitatud tekst lisatakse XV lisana.

Artikkel 2

Määruse (EL) 2021/2116 muudatused

Määrust (EL) 2021/2116 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 9 lõike 3 esimese lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„b) määruse (EL) 2021/2115 artiklis 134 osutatud iga-aastane tulemusaruanne, mis tõendab, et kulud kanti kooskõlas käesoleva määruse artikliga 37;“.

2) Artikli 10 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) määruse (EL) 2021/2115 artiklis 134 osutatud iga-aastase tulemusaruande esitamine komisjonile;“.

3) Artikli 12 lõike 2 esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

„c) määruse (EL) 2021/2115 artiklis 128 osutatud väljundnäitajate ja mitmeaastase tulemuslikkuse seire tulemusnäitajate kohta esitatud tulemusaruanded, mis näitavad, et käesoleva määruse artiklit 37 on järgitud, on korrektsed;“.

4) II jaotisesse lisatakse järgmine peatükk:

„III peatükk

ÜPP andmehaldus ja koostalitlusvõime juhtimine

Artikkel 13a

ÜPP raames andmehalduse eest vastutav asutus

1. Iga liikmesriik määrab ühe asutuse, kes vastutab meetmete võtmise või koordineerimise eest, et põllumajandustootjate ja teiste ÜPP toetusesaajate huvides saavutada ja säilitada ÜPP rakendamiseks, haldamiseks, seireks ja hindamiseks kasutatavate infosüsteemide riigisisene ja piiriülene koostalitlusvõime. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab koostalitlusvõime infosüsteemide võimet omavahel suhelda, jagades andmeid elektroonilise side kaudu.

2. Määratud asutusel on eelkõige järgmised ülesanded:

a) koostalitlusvõime saavutamise ja säilitamise tegevuskava (edaspidi „tegevuskava“) koostamine liikmesriigi tasandil ja selle esitamine komisjonile;

b) tegevuskava rakendamise koordineerimine või liikmesriigi otsuse kohaselt rakendamine tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt.

Liikmesriigid teatavad komisjonile selle asutuse määramisest hiljemalt [...] [väljaannete talitus: kolme kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest].

3. Tegevuskava sisaldab eelkõige järgmisi elemente:

a) lõikes 1 osutatud koostalitlusvõime hetkeolukorra hindamine, samuti hinnang kasutatavatele digitaalse tuvastamise süsteemidele ja andmeajagamismehhanismidele;

b) lõikes 1 osutatud koostalitlusvõime saavutamise ja säilitamise vajaduste kindlakstegemine ning nende vastamiseks vajalike meetmete kavandamine, samuti nende rakendamise ajakava koos vahe-eesmärkide ja sihtidega;

c) võimalike sünergiate kindlakstegemine muude ELi ja siseriiklike koostalitlusvõime algatustega.

Võimaluste piires lähtuvad liikmesriigid vajaduste hindamisel ja meetmete kavandamisel põhimõttest, et andmeid kogutakse ainult üks kord ja neid taaskasutatakse.

4. Liikmesriigid esitavad lõikes 3 osutatud tegevuskava komisjonile hiljemalt 16. septembriks 2026.

Komisjon hindab liikmesriikide tegevuskavasid ja edastab oma tähelepanekud tegevuskavade kohta liikmesriikidele hiljemalt 16. novembriks 2026. Liikmesriigid võtavad komisjoni tähelepanekuid täiel määral arvesse ja esitavad vajaduse korral komisjonile tegevuskava muudetud versiooni 16. detsembriks 2026.

Liikmesriigid esitavad komisjonile oma tegevuskavade võimalikud muudatused. Komisjon hindab tegevuskava muudatusi ja edastab oma tähelepanekud muudatuste kohta liikmesriikidele kahe kuu jooksul alates nende esitamisest. Liikmesriigid võtavad komisjoni tähelepanekuid täiel määral arvesse.

5. Käesoleva artikli suhtes ei kohaldata käesoleva määruse artikli 2 punktis c osutatud määratlust.“

5) Artikli 16 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Reservi ei kasutata meetmeteks, millega toetatakse loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või katastroofidest mõjutatud põllumajandustootjaid. Reservi võib siiski kasutada loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või katastroofidest põhjustatud turuhäirete kõrvaldamiseks, sealhulgas määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 219 ja 220 kohaselt vastu võetud meetmeteks.“

6) Artikli 21 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ilma et see piiraks artiklite 53 ja 55 kohaldamist, teeb komisjon igakuised maksed akrediteeritud makseasutuste kantud kulude hüvitamiseks võrdluskuu jooksul.“

7) Artikli 21 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Kui aga määruse (EL) 2021/2115 artikli 86 lõikes 2 osutatud kulusid ei saa asjaomasel kuul komisjonile deklareerida, kuna ÜPP strateegiakava muudatust ei ole komisjoni poolt kõnealuse määruse artikli 119 lõike 10 kohaselt heaks kiidetud, võib need kulud deklareerida sama eelarveaasta järgnevatel kuudel või hiljemalt kõnealuse eelarveaasta raamatupidamise aastaaruandes, mis saadetakse komisjonile kooskõlas käesoleva määruse artikli 90 lõike 1 punkti c alapunktiga iii.“

8) Artikli 32 lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Ilma et see piiraks artiklite 53 ja 55 kohaldamist, teeb komisjon vahemaksed 45 päeva jooksul alates käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud nõuetele vastava kuludeklaratsiooni registreerimisest.“

9) Artiklit 40 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 jäetakse välja;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 103 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Enne käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rakendusaktide vastuvõtmist teatab komisjon oma kavatsusest asjaomasele liikmesriigile ja annab liikmesriigile võimaluse märkuste esitamiseks ajavahemiku jooksul, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva.“

10) Artikli 45 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) seoses EAGFi ja EAFRD kuludega käesoleva määruse artiklite 38 ja 55 ning määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 54 kohased summad, mida kohaldatakse kooskõlas käesoleva määruse artikliga 104; seoses EAGFi kuludega käesoleva määruse artikli 53 ja 56 kohased summad, mis tuleb maksta liidu eelarvesse, sealhulgas nende intressid;“.

11) Artikli 53 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kõnealused rakendusaktid hõlmavad esitatud raamatupidamise aastaaruannete täielikkust, täpsust ja tõesust ning ei piira artikli 55 kohaselt edaspidi vastuvõetavate rakendusaktide sisu.“

12) Artikkel 54 jäetakse välja.

13) Artiklisse 57 lisatakse järgmine lõige:

„3. Rahastamisvahendeid rakendavad asutused hüvitavad liikmesriigile õigusnormide rikkumisest mõjutatud programmimaksete summad koos intressiga ning mis tahes muu programmimaksetega tekitatud tuluga.

Erandina lõikest 1 ei hüvita rahastamisvahendeid rakendavad asutused liikmesriikidele käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud summasid, tingimusel et need asutused tõendavad seoses konkreetse rikkumisega, et kõik järgmised tingimused on täidetud:

a) õigusnormide rikkumine esines toetuse vahendite lõplike saajate tasandil või valdusfondi puhul erifonde haldavate asutuste või vahendite lõplike saajate tasandil;

b) rahastamisvahendeid rakendavad asutused on kooskõlas kohaldatava õigusega täitnud oma kohustused seoses programmimaksetega, mida õigusnormide rikkumine mõjutas, ning tegutsevad sellise kutsealase tähelepanelikkuse, läbipaistvuse ja hoolsusega, mida rahastamisvahendite rakendamises kogenud professionaalselt asutuselt eeldatakse, ning

c) õigusnormide rikkumisest mõjutatud summasid ei õnnestunud tagasi nõuda hoolimata sellest, et rahastamisvahendeid rakendavad asutused on piisava hoolsusega rakendanud kõiki kohaldatavaid lepingulisi ja õiguslikke meetmeid.“

14) Artikli 60 lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

„Kui toetusesaaja on välja valitud toetusetaotluse, maksetaotluse või tingimuslikkusega seotud kohapealseks kontrolliks vastavalt artiklile 83, ei vali liikmesriigid võimaluse piires ja seonduvaid riske arvesse võttes toetusesaajat kõnealuse aastaga seoses järgmiseks kontrolliks ja kontrollivalimisise, välja arvatud juhul, kui asjaolud nõuavad teist kontrolli, et tagada liidu finantshuvide tõhus kaitse. See säte ei vähenda kontrollide taset.“

15) Artikli 67 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid registreerivad ja säilitavad kõik andmed ja dokumendid iga-aastaste väljundite kohta, mille alusel antakse aru ÜPP strateegiakavas sätestatud sihtväärtuste saavutamisel tehtud edusammude kohta ja mida seiratakse kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artikliga 128.“

16) Artikli 68 lõige 3 jäetakse välja.

17) Artikli 69 lõige 6 jäetakse välja.

18) Artikli 70 lõige 2 jäetakse välja.

19) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 70a

Põllumajanduslike maatükkide identifitseerimise süsteemi, georuumilise taotlussüsteemi ja pinnaseiresüsteemi kvaliteedi hindamine

Liikmesriigid hindavad igal aastal artiklites 68, 69 ja 70 osutatud elementide kvaliteeti kooskõlas liidu tasandil loodud metoodikaga. Kui hindamise käigus tuvastatakse süsteemides puudusi, võtab liikmesriik asjakohased parandusmeetmed või kui selliseid parandusmeetmeid ei võeta, nõuab komisjon, et liikmesriik koostaks tegevuskava kooskõlas artikliga 42.

Liikmesriigid esitavad komisjonile hindamisaruande ning vajaduse korral parandusmeetmed ja nende rakendamise ajakava asjaomasele kalendriaastale järgnevas 15. veebruariks.“

20) Artikkel 72 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 72

Kontrolli- ja karistuste süsteem

Liikmesriigid loovad kontrolli- ja karistuste süsteemi, nagu on osutatud artikli 66 lõike 1 punktis e. Liikmesriigid teevad igal aastal makseasutuste või nende poolt volitatud asutuste kaudu toetuse- ja maksetaotluste halduskontrolle, et teha kindlaks nende seaduslikkus ja

korrektsus vastavalt artikli 59 lõike 1 punktile a. Neid kontrolle täiendavad kohapealsed kontrollid, mida võib teha tehnoloogia abil kaugjuhtimise teel.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada mitte teha kohapealseid kontrolle, kui sekkumiste rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmist jälgitakse artiklis 70 osutatud pinnaseiresüsteemi alusel.“

21) Artikli 74 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artiklis 70a osutatud kvaliteedi hindamise eeskirjad;“.

22) Artikkel 75 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 75

Artiklitega 68–70a seotud rakendamisvolitused

Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad järgmise suhtes:

a) komisjonile edastatavate või kättesaadavaks tehtavate järgmiste dokumentide vorm ja sisu ning edastamise või kättesaadavaks tegemise kord:

i) põllumajanduslike maatükkide identifitseerimise süsteemi, georuumilise taotlussüsteemi ja pinnaseiresüsteemi kvaliteedi hindamise aruanded;

ii) artiklis 70a osutatud parandusmeetmed;

b) artiklis 69 osutatud toetusetaotluste süsteemi ja artiklis 70 osutatud pinnaseiresüsteemi põhijooned ja normid, sealhulgas pinnaseiresüsteemi kohaste sekkumiste arvu järkjärgulise suurendamise parameetrid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 103 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.“

23) Artiklit 83 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) toetusesaajad, kes saavad otsetoetusi kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 III jaotise II peatükiga, välja arvatud kõnealuse määruse artiklis 41a osutatud maksed;“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Erandina lõikest 1 ei kohaldata tingimuslikkusega seotud kontrollisüsteemi määruse (EL) 2021/2115 artiklis 28 osutatud toetuste saajate suhtes.“;

c) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva artikli lõikes 1 loetletud toetusesaajad vabastatakse kõnealuse lõike kohaselt loodud süsteemi alusel tehtavatest kontrollidest, kui kõnealuses lõikes osutatud toetuse saamiseks kõlblik ja artikli 69 lõikes 1 osutatud georuumilises taotluses deklareeritud pindala ei ületa kümnet hektarit.

3. Liikmesriigid võivad kasutada olemasolevaid kontrolli- ja haldussüsteeme, et tagada tingimuslikkusega seotud õigusnormide täitmine.

Kõnealused süsteemid peavad olema kooskõlas lõikes 1 osutatud kontrollisüsteemidega.“;

d) lõige 4 jäetakse välja;

e) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„6. Lõigetes 1 ja 3 sätestatud kontrollikohustuste täitmiseks teevad liikmesriigid järgmist:“;

ii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kehtestavad kontrollivalimi punktis a osutatud kohapealsete kontrollide jaoks, mis tehakse igal aastal riskianalüüsi põhjal, mis sisaldab juhuslikku komponenti ja hõlmab vähemalt 1 % käesoleva artikli lõikes 1 loetletud toetusesaajatest. Kui liikmesriik ei vali artikli 60 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt toetusesaajat kontrolliks või kontrollivalimisse, tagab ta, et peetakse kinni kontrolli miinimummäärast;“.

24) Artiklit 84 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Erandina lõikest 1 ei kohaldata tingimuslikkusega seotud halduskaristuste süsteemi määruse (EL) 2021/2115 artiklis 28 osutatud toetuste saajate suhtes.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Artikli 83 lõikes 1 loetletud toetusesaajad vabastatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud karistustest, kui artikli 83 lõikes 1 osutatud toetuse saamiseks kõlblik ja artikli 69 lõikes 1 osutatud georuumilises taotluses deklareeritud pindala ei ületa kümmet hektarit.“

25) Artiklit 102 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 11 lõike 1, artikli 17 lõikes 5, artikli 23 lõikes 2, artikli 38 lõikes 2, artikli 40 lõikes 3, artikli 41 lõikes 3, artikli 44 lõigetes 4 ja 5, artikli 47 lõikes 1, artikli 52 lõikes 1, artikli 55 lõikes 6, artikli 60 lõikes 3, artikli 64 lõikes 3, artiklis 74, artikli 76 lõikes 2, artikli 85 lõikes 7, artikli 89 lõikes 2, artikli 94 lõigetes 5 ja 6, artikli 95 lõikes 2 ning artiklis 105 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 7. detsembrist 2021. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 11 lõikes 1, artikli 17 lõikes 5, artikli 23 lõikes 2, artikli 38 lõikes 2, artikli 40 lõikes 3, artikli 41 lõikes 3, artikli 44 lõigetes 4 ja 5, artikli 47 lõikes 1, artikli 52 lõikes 1, artikli 55 lõikes 6, artikli 60 lõikes 3, artikli 64 lõikes 3, artiklis 74, artikli 76 lõikes 2, artikli 85 lõikes 7, artikli 89 lõikes 2, artikli 94 lõigetes 5 ja 6, artikli 95 lõikes 2 ning artiklis 105 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

b) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Artikli 11 lõike 1, artikli 17 lõike 5, artikli 23 lõike 2, artikli 38 lõike 2, artikli 40 lõike 3, artikli 41 lõike 3, artikli 44 lõigete 4 ja 5, artikli 47 lõike 1, artikli 52 lõike 1, artikli 55 lõike 6, artikli 60 lõike 3, artikli 64 lõike 3, artikli 74, artikli 76 lõike 2, artikli 85 lõike 7, artikli 89 lõike 2, artikli 94 lõigete 5 ja 6, artikli 95 lõike 2 ning artikli 105 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

26) Artikli 103 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Artiklite 11, 12, 17, 18, 23, 26, 32, 39–44, 47, 51–53, 55, 58, 59, 60, 64, 75, 82, 92, 95 ja 100 kohaldamisel seoses küsimustega otsetoetuste vormis sekkumise, teatavates sektorites sekkumise, maaelu arengusse sekkumise ja ühise turukorralduse kohta abistab komisjoni vastavalt põllumajandusfondide komitee, määrusega (EL) 2021/2115 loodud ühise põllumajanduspoliitika komitee ning määrusega (EL) nr 1308/2013 loodud põllumajandusturgude ühise korralduse komitee.“

Artikkel 3

Üleminekusätted ja kehtetuks tunnistamine

1. Enne käesoleva määruse jõustumist komisjonile esitatud ÜPP strateegiakavade muudatustaotluste heakskiitmist reguleeritakse määruse (EL) 2021/2115 artikliga 119, nagu seda kohaldatakse kõnealuste taotluste esitamise ajal.
2. ÜPP strateegiakavade muudatused, millest on komisjonile teatatud vastavalt määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõikele 9, kuid mida komisjon ei ole enne käesoleva määruse jõustumist heaks kiitnud, lisatakse järgmisesse ÜPP strateegiakava strateegilise muudatuse taotlusesse, mis esitatakse vastavalt käesoleva määrusega muudetud määruse (EL) 2021/2115 artikli 119 lõikele 2.

Artikkel 4

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 2 punkti 5 kohaldatakse siiski alates 16. oktoobrist 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viisid	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	12
3.2.1.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund.....	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	24
3.2.3.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõtmekeskuse rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115 tingimuslikkuse süsteemi, otsetoetustega sekkumise viiside, teatavatesse sektoritesse sekkumise viiside ja maaelu arengu edendamise sekkumise viiside ning iga-aastaste tulemusaruannete osas ning määrust (EL) 2021/2116 andmehalduse ja koostalitlusvõime juhtimise, maksete peatamise, iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise ning kontrollide ja karistuste osas

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Programmi teemavaldkond 8 – Mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) rubriiki 3 kuuluv põllumajandus- ja merenduspoliitika – Loodusvarad ja keskkond

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Käesoleva ettepaneku üldeesmärk on lihtsustada õigusakte ja ÜPP strateegiakavade rakendamist, aidates seeläbi kaasa halduskoormuse vähendamisele ja konkurentsivõime suurendamisele, et aidata lahendada Euroopa põllumajandussektori ees seisvaid probleeme.

1.3.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr

Algatuse eesmärk on ühtlustada ÜPP strateegiakavasid käsitlevaid õigusakte ja nende rakendamist, et:

- paremini teadvustada põllumajandusettevõtete erinevat olukorda;
- anda põllumajandustootjatele kui ettevõtjatele paremad vahendid;
- parandada konkurentsivõimet
- ning anda liikmesriikidele kavade haldamisel suurem paindlikkus.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Algatus peaks hõlbustama põllumajandustootjatel taotleda toetusi ja rakendada ÜPP strateegiakavade raames kehtestatud toetuskavasid, mille eesmärk on suurendada nende kestlikkust ja konkurentsivõimet,

- vältides topeltkohustusi;
- vähendades kontrollisurvet, vähendades liikmesriikide ametiasutuste jaoks vajalike, põllumajandusettevõtetes kohapeal tehtavate kontrollkäikude arvu;
- lihtsustades taotlemismenetlust;
- suurendades põllumajandustootjate paindlikkust oma maa majandamisel;

- võimaldades paremini hüvitada põllumajandustootjatele teatavate kohustuste täitmisega seotud kulud ja saamata jäänud tulu;
- laiendades ja paremini kohandades rahastamisvõimalusi näiteks mesinike või loomakasvatajate jaoks;
- pakkudes paremini kohandatud meetodi kahjude arvutamiseks riskijuhtimise rakendamisel teatavate põllumajandustootjate rühmade või spetsiifiliste vajadustega piirkondade puhul;
- suurendades toetust põllumajandustootjatele, kes kannavad kahju loodusõnnetuste või ebasoodsate ilmastikutingimuste tõttu;
- laiendades väikepõllumajandustootjate võimalusi taotleda kindlasummalist sissetulekutoetust ja kindlasummalist ettevõtluse arendamise toetust;
- lihtsustades investeeringute rakendamist standardsete kuluvõimaluste ulatuslikuma kasutamise kaudu.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Uued näitajad on kavandatud muudetud või uuteks sekkumisteks. Lisaks sellele kasutatakse tulemuslikkuse mõõtmiseks ka olemasolevaid näitajaid.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

✖ uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³⁴

☐ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Komisjoni tööprogrammis välja kuulutatud visiooni järelmeetmena on algatuse eesmärk teha muudatusi, mida liikmesriigid ja põllumajandustootjad peavad kohaldama alates 2026. aastast.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi põllumajanduse ees seisvate peamiste probleemide piiriülene ja ülemaailmne olemus nõuab ühist reageerimist ELi tasandil, tagades ühtse turu toimimise ja ühise põllumajanduspoliitikaga juba kehtestatud võrdsed tingimused. Sellest tulenevalt muudetakse algatusega ELi õigusakte, millega reguleeritakse ELi vahenditest rahastatavate sekkumiste rakendamist liikmesriikides.

³⁴

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktidele a või b.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Eelmisel aastal ellu viidud lihtsustamisalgatus tõi kaasa halduskoormuse märkimisväärse vähenemise. Käesolev algatus tugineb eelmise aasta algatuse kogemustele. Üksikasjad on esitatud ettepanekule lisatud seletuskirjas.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Algatus on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Kõik sellega seotud kulud jäävad Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) vaheülemmäära alla.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☐ Piiratud kestusega

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

✕ Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viisid

☐ Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

- ☐ oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu

✕ Jagatud eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

☐ Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kuivõrd neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

Märkused

Ei kohaldata.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Algatus tugineb ÜPP strateegiakavade kehtivatele järelevalve ja aruandluse reeglitele.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Algatus tugineb ÜPP strateegiakavade olemasolevatele haldus- ja kontrollisüsteemidele.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Algatus tugineb ÜPP strateegiakavade kehtivatele järelevalve ja aruandluse reeglitele ja lihtsustab neid.

2.2.3. Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)

Algatus tugineb ÜPP strateegiakavade kehtivatele kontrollieeskirjadele.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Algatus tugineb kehtivatele eeskirjadele, mille eesmärk on ennetada pettusi ja õigusnormide rikkumisi ÜPP strateegiakavades.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Ettepanekul on mõju eelarvele, kuna muudetakse määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõiget 2, hõlbustades liidu finantsabi suurendamist sektoripõhisteks sekkumisteks puu- ja köögiviljasektoris.

Puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonidele antav liidu finantsabi, mille liikmesriigid on rakenduskavade rakendamiseks heaks kiitnud, piirdub teatava protsendiga (4,1 % kuni 5,5 % sõltuvalt toetusesaajate liigist ja taotletavatest eesmärkidest) kõnealuste tootjaorganisatsioonide turustatud toodangu väärtusest. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 2 kavandatud muudatusega kaasneb ÜPP strateegiakava sekkumiste puhul nende piirmäärade võimalik suurendamine 0,5 protsendipunkti võrra, kui teatavad tingimused on täidetud. Olenevalt tootjaorganisatsiooni valikust võib see kulusid suurendada. Võttes arvesse, et alates 2026. aastast rakendatakse kõiki rakenduskavasid ÜPP strateegiakava alusel ja lähtudes sektori eelarve täitmisest 2024. eelarveaastal (1,15 miljardit eurot), on hinnanguline iga-aastane lisakulu 5,75 miljonit eurot (1,15 miljardit eurot x 0,05). Võimaliku suurendamise ärakasutamiseks peavad tootjaorganisatsioonid muutma oma rakenduskavasid, mistõttu finantsmõju mõjutab 2026. ja 2027. aastat. Kõik sellega seotud kulud jäävad Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) vaheülemmäära alla.

Peale selle ei ole ettepanekul määruse (EL) 2021/2116 artikli 16 lõike 1 muutmise tõttu mõõdetavat mõju eelarvele. Selle sätte kavandatud muudatusega jäetakse põllumajandusreservist rahastamise alt välja meetmed, millega toetatakse loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest või katastroofidest mõjutatud põllumajandustootjaid. Ettepanekuga ei muudeta reservi kogusummat. See säte võib siiski tuua kaasa väiksemad kulutused reservist, kui reservi ei kasutata turuhäirete vastasteks meetmeteks (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 219), loomahaiguste ja taimekahjurite vastasteks meetmeteks ja tarbijate usalduse kaotusega seotud meetmeteks (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 220), muudeks konkreetsete probleemide lahendamise meetmeteks (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 221) või kokkulepeteks ja otsusteks turgudel valitsevate tõsiste tasakaaluhäirete ajal (määruse (EL) nr 1308/2013 artikkel 222) (viimase jaoks on vaja, et Euroopa Parlament ja nõukogu võtaksid asjakohase ettepaneku vastu ja et see jõustuks (komisjoni ettepanek määruse (EL) nr 1308/2013 muutmiseks) (COM(2024) 577 final)). Seda mõju eelarvele ei saa kindlaks määrata, kuna ei ole võimalik ette näha, milliste erandlike asjaolude korral võidakse erakorraliste meetmetena toetust anda. Kavandatud muudatus võib kõige varem avaldada mõju (kui kavandatud muudatused jõustuvad selleks ajaks) alates 16. oktoobrist 2025, st eelarveaastal 2026, võttes arvesse, et 2025. aasta reservist on juba eraldatud vahendeid ebasoodsatest ilmastikutingimustest ja loodusõnnetustest mõjutatud sektoritele. Kõik sellega seotud kulud jäävad Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) vaheülemmäära alla.

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaasta	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus
------------	-------------	-----------	-----------------

se finantsraam istiku rubriik	Nr	Liigendatud /liigendama ta ³⁵	EFTA riigid ³⁶	kandidaatrii gid ja potentsiaals ed kandidaadi d ³⁷	Muud kolmanda d riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
3	08.02.01 Põllumajandusreserv	Liigenda mata	EI	EI	EI	EI
3	08.02.02.01 Puu- ja köögiviljasektor	Liigenda mata	EI	EI	EI	EI
3	08.02.04.01 Baassissetuleku toetus kestlikkuse tagamiseks	Liigenda mata	/EI	/EI	/EI	JAH/EI
3	08.02.04.02 Täiendav ümberjaotav sissetulekutoetus kestlikkuse tagamiseks	Liigenda mata	EI	EI	EI	EI
3	08.02.04.03 Täiendav sissetulekutoetus noortele põllumajandustootjatele	Liigenda mata	EI	EI	EI	EI
3	08.02.04.04.Ökokavad	Liigenda mata	EI	EI	EI	EI
3	08.02.04.05 Tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetus	Liigenda mata	EI	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaasta se finantsraam istiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendama ta	EFTA riigid	Kandidaatrii gid ja potentsiaals ed kandidaadi d	Muud kolmanda d riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
3	08.02.04.07 Täiendavad kriisitoetused	Liigenda mata	EI	EI	EI	EI

³⁵ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

³⁶ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³⁷ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist.
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		Nr					
DG: <AGRI>			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud							
08.02.02.01 Puu- ja köögiviljasektor	Kulukohustused	(1a)			5,750	5,750	11,500
	Maksed	(2a)			5,750	5,750	11,500
	Kulukohustused	(1b)					0,000
	Maksed	(2b)					0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ³⁸							
Eelarverida		(3)					0,000
DG <AGRI> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
			2024	2025	2026	2027	
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

³⁸

Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

	Maksed	(5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <3> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
			Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Maksed	(5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kulukohustused	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Maksed	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
--	--------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)								KOKKU	
	VÄLJUNDID																			
	↓	Väljun di liik ³⁹	Kesk mine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljun dite arv kokku	Kulud kokku	
ERIEESMÄRK nr 1 ⁴⁰ ...																				
- Väljund																				
- Väljund																				
- Väljund																				
Erieesmärk nr 1 kokku																				
ERIEESMÄRK nr 2 ...																				
- Väljund																				
Erieesmärk nr 2 kokku																				
KOKKU																				

³⁹ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁴⁰ Vastavalt punktile 1.3.2. „Erieesmärgid“.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina⁴¹

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)				
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0

⁴¹ Palun täpsustage tabeli all, mitu täistööaja ekvivalenti märgitud arvust on meetme haldamiseks juba määratud ja/või on võimalik teie peadirektoraadis ümber paigutada ning milline on teie koguvajadus.

Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7		0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud		0	0	0	0
KOKKU		0	0	0	0

Võttes arvesse rubriigi 7 üldist pingelist olukorda nii personali kui ka assigneeringute taseme osas, kaetakse personalivajadused peadirektoraadi töötajatega, kes on juba määratud meetet haldama ja/või kes on ümber paigutatud peadirektoraadi või komisjoni muude talituste siseselt.

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridalt	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad			ei kohaldata	
Koosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)				

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIIK 7					

Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud					
Politiikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- ☒ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu
- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihtotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruuses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - ☐ palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva	Ettepaneku/algatuse mõju ⁴²
--------------------	---------	--

⁴² Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, s.t brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

	eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Aasta 2024	Aasta 2025	Aasta 2026	Aasta 2027
Artikkel					

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Ettepanek **ei sisalda diginõudeid**, kuna iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluse kaotamine tõi kaasa sellega seotud aruandluskohustuste väljajätmise ilma uute nõueteta andmevoogude kohta. See lihtsustamine ei tulene otseselt aruandluskohustuste ühtlustamisest digivahendite abil, vaid pigem iga-aastase tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise nõude kaotamisest. Kuigi liikmesriigid kasutavad ÜPP rakendamiseks digitehnoloogiat, ei ole aruandluskohustuste kavandatud muudatused nende digitehnoloogiatega seotud.

Võttes arvesse põhimõtet „vaikimisi digitaalne“, milles seatakse esikohale digilahenduste kasutamine avalike teenuste osutamiseks, lisatakse määrusesse (EL) 2021/2116 uus artikkel 13a, et hinnata ÜPP rakendamise, seire ja hindamise infosüsteemide koostalitlusvõime olukorda riiklikul ja piiriülesel tasandil. Selle uue artikliga tõhustatakse veelgi avalike teenuste digitaliseerimist, tagades sujuva andmevoo ja poliitikameetmete tulevikukindluse. Seega on ettepanek kooskõlas põhimõttega „vaikimisi digitaalne“, millega edendatakse digitehnoloogia kasutamist avalike teenuste tõhususe, tulemuslikkuse ja juurdepääsetavuse parandamiseks. Samuti tõhustab see ühekordsuse põhimõtte rakendamist tulevikus. Eelkõige annab kavandatavas artiklis 13a sisalduv viide digitaalsetele identifitseerimissüsteemidele, mida kasutatakse andmevarades ja infosüsteemides ÜPP rakendamiseks, seireks ja hindamiseks, liikmesriikide ametiasutustele teavet andmete ühekordse kogumise ja mitmekordse kasutamise kohta süsteemides, millel on ühtsed tunnused.

4.2. Andmed

Ei kohaldata.

Kooskõla Euroopa andmestrategiaga

Ei kohaldata.

Kooskõla ühekordsuse põhimõttega

Ühekordsuse põhimõtte rakendamise edendamine on üks määruse (EL) 2021/2116 kavandatava artikli 13a nõuete liikumapanevaid jõude. Eelkõige annab viide digitaalsetele identifitseerimissüsteemidele liikmesriikide ametiasutustele konkreetseid juhiseid selle

kohta, kuidas koguda andmeid ühekordselt ja kasutada neid mitmekordselt süsteemides, millel on ühtsed tunnused.

Selgitage, kuidas on uued loodud andmed leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad ning vastavad kvaliteetsetele standarditele.

Ei kohaldata, kuna artikli 2 lõige 3 sisaldab teatavat liiki andmeid.

4.3. Digilahendused

Ei kohaldata, kuna nõuded ei näe ette konkreetset lahendust. Liikmesriigid kaaluvad oma hinnangutes siiski õigusaktide vastavusse viimist määrusega (EL) nr 910/2014, sealhulgas seoses füüsilistele ja juriidilistele isikutele mõeldud Euroopa digiidentiteeditaskuga.

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Ei kohaldata, kuna nõuded ei näe ette konkreetset lahendust. Liikmesriigid peaksid oma tegevuskavas siiski hindama koostalitlusvõime aspekte, sealhulgas piiriülest mõõdet.

4.5. Digimõõtmekeskuse rakendamist toetavad meetmed

Ei kohaldata.